

De Moeial



Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met BSG, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur

13de jaargang - nummer 5 - 15 december 1995

Educatief bezoek aan RvB?

Dinsdag 5 december werd de Raad van Bestuur (RvB) getraceerd op een onverwacht bezoekje. Een vijftal VUB-studenten gaven gehoor aan de oproep van het AktieKomitee Onderwijs om het hoogste beslissingsorgaan van onze universiteit duidelijkheid te vragen over hun houding t.a.v. het huidige onderwijsbeleid in het algemeen en studentenbepurende maatregelen in het bijzonder. Rond kwart voor zes stapten deze stoutmoedige studenten in arena binnen en legden hun eisenpakket voor.

Hoe begon het allemaal?

Het AktieKomitee Onderwijs (AKO) werd bij het begin van dit academiejaar opgericht in de schoot van het Brussels Studenten-Genootschap en de Studiekring Vrij Onderzoek en staat open voor alle geïnteresseerden. Het AKO heooft om de inhoudelijke discussies en manifestaties rond alles wat er zich in de onderwijswereld afspeelt voor de VUB te coördineren. Na de verschillende pogingen in de maanden oktober en november om rond numerus clausus en andere studentenheperkende maatregelen te sensibiliseren en te mobiliseren werd stilaan duidelijk dat het AKO van tactiek moest veranderen. Tot dan toe benaderde men de onderwijsproblematiek geval per geval. Deze symptomatische aanpak werd bovendien in de hand gewerkt door de samenwerking met de overkoepelende studentenorganisatie VVS (de Vereniging van Vlaamse Studenten).

VVS geloofwaardig?

Immers, VVS was constant op zoek naar compromissen tussen de verschillende studentengroepen in plaats van de studenten te mobiliseren. De nodige informatiedoorstroming volgde uiteraard niet, evenmin als de logistieke en inhoudelijke ondersteuning. Maar de eisen waar men rond moest mobiliseren mochten

vooral niet te radicaal zijn, want daar kon VVS zich uiteraard niet mee vereenzelvigen. Zo was bijvoorbeeld de herfinanciering van het onderwijs ronduit taboe. Misschien was er wel meer geld nodig voor het onderwijs, maar dan zouden de financieringswetten voor de gemeenschappen herzien moeten worden en dat wou VVS niet vragen. VVS is dan ook het hoegbeeld van dat soort organisaties die beweren 'niet aan politiek te doen' uit angst om 'gerecupereerd' te worden (door vakbonden, partijen...). Opvallend is dat vele leden van de verschillende besturen van VVS wel degelijk één of andere partijkaart bezitten en dus wel degelijk hun politieke ideeën trachten door te drukken.

Na de laatste VVS-betoging "tegen elke vorm van studentenbepurende maatregelen" (22 november) was de maat vol. Deze betoging maakte nogmaals duidelijk waar VVS voor staat. De laatste jaren evolueerde VVS van een studentenvakbond naar een corporatistische elite-clubje dat elke voeling met de 150 000 studenten die het beweert te representeren, kwijt is. Bovendien beweerde Tim Engels, de voorzitter van VVS tegen zijn "mede"studenten dat hij de dag van de betoging ontvangen was geweest door de minister. Later lekte uit dat daar niets van waar was. Hoe wil VVS nog maar één student overtuigen van haar geloofwaardigheid? Tenslotte werd beslist door VVS om geen acties tegen studentenbepurende maat-

regelen te organiseren en te gaan onderhandelen over de modaliteiten van een toegangsexamen voor de geneeskunde. Het AKO besliste hierna om los van VVS te werken.

Bezoek Raad van Bestuur

Toen op 5 december een 50-tal studenten de Raad van Bestuur waren binnengevallen, werd door de woordvoerder van het AKO daar een eisenpakket voorgelegd. (zie ook platformtekst pagina 3) TV-Brussel werd gecontacteerd om de nodige media-aandacht te geven aan deze actie. De Raad van Bestuur ging akkoord met de meeste punten. Zo besliste ze haar standpunt van '92 over het Memorandum op higher education' te herbevestigen. Hierin wordt duidelijk afstand genomen van een economistische visie op onderwijs. Verder werd gesteld dat de VUB tegen elke vorm van toelatingsbepurende maatregelen is (inclusief een toegangsexamen). Tenslotte besliste de RvB om de dag van de nationale betoging (13/12) de lessen in de namiddag te schorsen. Zo werd nog eens duidelijk gemaakt waar de VUB als universiteit van het Vrij Onderzoek voor staat en komaf gemaakt met de soms ambigue houding van de VUB.

HA



Redoxredactie

Telkenmale er wat roert in het onderwijslandschap, dit wil in de huidige constellatie zeggen telkenmale als Van den Bossche of Grafé hun mond openen, duiken er stemmen op die de noodzaak van een algehele reactie ontkennen. Die met andere woorden wensen dat het protest uitblijft zodat het nefaste onderwijsbeleid passief zou worden ondergaan. Wie zijn deze sinistere stemmen nu en van waar komen ze? In Wallonië poogt Unares (tegenhanger van het FEF, Fédération des Etudiants Francophones) het FEF, die haar eisen ten opzichte van de machthebbers geradicaliseerd heeft, nadat ze door deze reeds tweemaal in hun hemdje werden gezet met loze beloftes (zie vorige Moeials), te counteren. Unares pleit immers voor een kwalitatiever onderwijs zonder hieraan de eis voor herfinanciering van het onderwijs te koppelen. Zij zaait dus niets anders dan verdeling in de studentenrangen aangezien een kwalitatiever onderwijs niet los kan staan van een financiële injectie na de hele reeks van doorgevoerde besparingen.

In Vlaanderen, waar Van den Bossche het spel handiger en tactischer speelt (zie platformtekst Actiecomité op pagina 3), besliste VVS (Vereniging van Vlaamse Studenten) op eigen houtje - van een democratische vertegenwoordiging gesproken - om een bocht van 180 graden te nemen in haar houding ten aanzien van de toegangsbeperkende maatregelen. Nadat ze reeds gedurende 25 jaar een fervent tegenstander is van elke vorm van beperking van de vrije studiekeuze en dit principe zelfs in hun statuten staat geschreven, vraagt ze zich af of dergelijke houding nog 'realistisch' is. Tevens start ze of wenst ze de onderhandelingen te starten over de modaliteiten van de toegangsbeperkende maatregelen.

Deze nuchtere realo's verwijten andersdenkenden dat ze te 'idealistisch' of 'niet met hun tijd mee' zouden zijn. Het actiecomité onderwijs VUB, een verzameling van dronken dromers, bewees de laatste dagen en weken aan de VUB dat het anders kan (zie artikel bezetting RvB).



De redactie nodigt u uit op haar bijzondere Algemene Vergadering op 17 januari 1996 in het geneeskundelokaaltje om 20:00: goedkeuring moreel en financieel verslag

DOSSIER SOCIALE ZEKERHEID (2-3)

Pete Sels, ex-redacteur van De Moeial, waagt zich aan een kritische analyse van het colloquium dat plaatshad op de VUB en licht het bijhorende boek toe. Een verhelderende kijk op een moeilijke problematiek in verschillende afleveringen. Een eerste deel.

INTERVIEW MET ENKELE STUDENTEN-VERTEGENWOORDIGERS (5-6)

Werner zoekt enkele net verkozenen op en vroeg hen naar de reden voor hun kandidaatstelling en hun programmatische doelstellingen. Wat zij verwachten van de nieuwe 'baan' en de politieke cultuur binnen de studentenvertegenwoordiging?

DE MENO-TEST (4)

Het gros van de eerste kanners deed mee aan de zogenaamde MENO-test. Deze proef (ontwikkeld in Cambridge) die dienst zou kunnen doen bij de evaluatie van studenten, kent echter veel tegenstanders.

VRIJ ONDERZOEK VOLUIT (11)

Falikant tegen de MENO-test zijn de mensen van studiekekring Vrij Onderzoek. De fundamenten van dat 'vrij onderzoek' worden u droogjes in een kadertekst voorgesteld. Om aan te tonen dat de VO'ers meer doen dan vergaderen en nadenken over de toekomst van de VUB, stellen zij ook nog enkele gedichten voor uit een te verwachten dichtbundel.

UCOS (10)

Een interessante bijdrage van Nicole Note over een ontwikkelingsproject van UCOS of hoe men van oesters kan leren en leven. 21 december wordt er een informatiemiddag gehouden hierover in het VUB-resto. Een Afrikaanse maaltijd staat die dag tevens op het Menu.

Literatuur (8 en 9)

Op bladzijde 8 blikt Michel terug op het bezoek van twee geletterde mensen: Remco Campert & Jan Mulder. Mr. Blue schotelte u voor de tweede keer een letterventer voor. De bizarre wereld kan u er ook vinden (9).

Dossier: Sociale Zekerheid (Deel II)

Wetenschappelijke objectiviteit als dekmantel voor de heersende ideologie

Wetenschap en ideologie

In de inleiding van het referatenboek vinden we als één van de uitgangspunten:

"Van de commissies werd verwacht dat zij de hen toebedeelde problematiek zonder waarde-oordeel, en dus ook zonder a priori maatschappelijke keuze zouden behandelen."

Als men er vanuit gaat dat het liberalisme geen ideologie is, maar een wetenschappelijk axioma, dan kan men stellen dat de onderzoekers zonder waarde-oordelen onderzoek hebben. Dit is niet zo. Het verbaast mij bovendien dat men net dat thema waar de ideologische strijd zich tegenwoordig het sterkst en duidelijkst afspeelt denkt te kunnen behandelen los van ideologie. Los van waarde-oordelen en zelfs zonder maatschappelijke keuzen te maken. Een staaltje van wetenschappelijke hoogmoed? Moeten we het snoeien in de uitkeringen voor langdurig werklozen dan niet als een maatschappelijke keuze aanzien? Is het geen maatschappelijke keuze te hakken in de Sociale Zekerheid met het oog op een snelle toetreding tot de monetaire unie, het sublieme paradepaardje van de uiterst oligarchisch gestructureerde (louter West) Europese (louter Economische en ja vermoedelijk ook snel Militaire) Unie?

Ik meen dat het noodzakelijk is een aantal voorbeelden te geven van tot welk een hilarische objectiviteit sommige wetenschappers kwamen en hoe sommige anderen toch onomwonden ideologisch te werk gingen.

Ideologie en Sociale Zekerheid

De heer Vandevelde erkende dat ideologie wel degelijk aan de grondslag liggen van en tot uiting komen in voorstellen tot verandering van de Sociale Zekerheid. Hij illustreert dit overigens zeer lucide aan de hand van de verduidelijking van het belang van de twee concepties: 'rechtvaardigheid als wederzijds voordeel' en 'rechtvaardigheid als onpartijdigheid' die aan de basis liggen van respectievelijk het verzekeringsstelsel en het solidariteitsprincipe. Het feit dat het solidariteitsprincipe doorheen de geschiedenis van de Sociale Zekerheid steeds aan belang wint t.a.v. het verzekeringsprincipe heeft mijns inziens dan ook duidelijk met ideologie te maken, wat Vandevelde minder verduidelijkt. Er ligt een maatschappelijke keuze en een mensvisie aan ten grondslag. De keuze van onze eerste minister wordt dus eveneens duidelijk wanneer hij stelt in bepaalde sectoren het verzekeringsstelsel terug meer spankracht te geven ten koste van het solidariteitsprincipe. Het verzekeringsprincipe gaat uit van de mens als louter homo oeconomicus zoals die terugkomt in het utilitarisme en de eraan verbonden politieke en economische theorie van het liberalisme. Het weze duidelijk dat de liberale denkers echter hun wensbeeld vermengen met de realiteit. Zij mogen dan wel een

'One dimensional man' wensen, de mens is meer dan individuele, utilitaire, economische rationaliteit. Wanneer Vandevelde het thema 'basisinkomen' aansneet, gooide hij alle remmen los en ontpopte zich tot één der meest hardnekkige verdedigers van de arbeidsmoraal. Arbeid is volgens hem integrerend, geeft structuur aan het individu, leidt tot zelfverwezenlijking, de ontwikkeling van een identiteit... Arbeid is de voorwaarde voor alle zelfrespect en dus voor alle zin voor waarde. Gebrek aan arbeid leidt volgens dezelfde tot morele verloederding, anomie, geweld, druggebruik, moedeloosheid. Vrijtidsactiviteiten zijn, volgens dezelfde redenering, louter consumptief.

Zolang men opvoeding, onderwijs en vorming elitair, eenzijdig op economie gericht en individualistisch blijft concipiëren met het oog op de vorming van onmondige, direct in de produktieketen inpasbare elementen zal de these van Vandevelde voor grote delen van de huidige bevolking opgaan. Dit wil echter niet zeggen dat men dit als onveranderlijk ('objectief gegeven') uitgangspunt moet nemen. Of zijn we nu aan het zondigen tegen de regels van de empirische wetenschaps-beoefening? Vergastte Vandevelde de vermoeide congressisten op een welgekomen vrolijke noot, zijn dispuut F. Naert speelde succesvol de kleurloze technet. Het is niet wenselijk ideologieën te hanteren voor het overdenken van de Sociale Zekerheid. Hierbij verwees hij naar Fukuyama en zijn einde der geschiedenis van de grote verhalen. De discussie over de Sociale Zekerheid is volgens hem een louter technische discussie en politiek handelen vanuit instrumentele belangen i.p.v. uit ideologie?!

"We moeten dus vaststellen dat al de argumenten die gehanteerd worden bij de voorstellen tot loonkostverlaging sterk moeten gerelativeerd worden, als ze al niet volledig overboord gegooid moeten worden."

Basisinkomen (en ideologie)

Basisinkomen, een middel tot welk doel?

W. Van Trier gaf samen (!) met zijn dispuut P. Van Parijs een overzicht van de visies van waaruit een basisinkomen bepleit wordt en welke moeilijkheden een eventuele invoering met zich mee zou brengen. Ten eerste zijn er wetenschappers die het basisinkomen zouden willen aanwenden voornamelijk om de bestaande sociale zekerheid te harmoniseren, rationaliseren (?) en vereenvoudigen. De tweede groep denkt na over een basisinkomen vanuit de vaststelling dat de sociale zekerheid niet doelmatig genoeg is

inzake armoedebestrijding. Er zijn nog steeds 6 a 8% armen in België, wat nota bene door sommigen een 'natuurlijke grens' genoemd wordt. In de derde plaats is er de band met de arbeidsmarkt. Het is momenteel zeer moeilijk om de overgang te maken vanuit een uitkeringssituatie naar de arbeidsmarkt. In de vierde plaats is er de band tussen de sociale zekerheid en het cultureel model van de samenleving. Het systeem ging oorspronkelijk uit van een traditioneel gezinpatroon en stabiele en voltijdse jobs in levenslange loopbanen. Dit is grondig gewijzigd en vraagt dus aanpassing. De vaststelling van een 'jobloss growth' (economische groei die meer jobs kost dan creëert) en de eruit voortvloeiende stijgende structurele werkloosheid is eveneens een belangrijk uitgangspunt voor een denken over basisinkomen, wat Van Trier echter enkel in de inleiding vermeldt. Bij de mogelijke financiering miste ik in het referaat van Van Trier trouwens eveneens bedenkingen over de mogelijkheden van een eventuele machine-of kapitaalbelasting.

De verschillende doelstellingen die men wil bereiken met een basisinkomen en voortvloeien uit de verschillende visies luiden dan: bestrijding van armoede en uitsluiting, bestrijding van werkloosheid en verbetering van de werking van de arbeidsmarkt, vermindering van individuele afhankelijkheid en afbouw van bureaucratische complexiteit. Men zal het noble van de hierboven vermeldde doelstellingen onder andere kunnen loetsen aan de invulling van de zogenaamde kring der gerechtigden: gaat het om de Belgische staatsburgers, Europese burgers, de kiesgerechtigden, de personen die in België verblijven, burgers van een land waar het is ingevoerd, doorreizigers....? Het basisinkomen kan dus mogelijkheden tot emancipatie bieden. Alles is echter afhankelijk van de werkelijke doelstellingen die men als voorstander van een basisinkomen wil nastreven.

Machtsproblematiek verbonden aan het basisinkomen

Om die werkelijke doelstellingen te achterhalen is het mijns inziens nuttig te kijken naar de aan het thema verbonden machtsproblematiek, wat Van Trier slechts zeer bondig behandelde. Hoe ziet de besluit-vormingsprocedure eruit, welk orgaan gaat op welke wijze beslissen over wijzigingen van de hoogte van het basisinkomen, het recht op basisinkomen, enz.

Een belangrijk gevolg van de invoering van een basisinkomen voor de bestaande machtsverhoudingen zou zijn dat de vakbeweging haar greep verliest op de uitkering. Als de staat het inkomen invoert bij gewone wet is deze bijgevolg ook zeer vlug terug gewijzigd. Men zal tegen een dergelijke wijziging ook niet meer kunnen staken, aangezien het basisinkomen vermoedelijk zal ingevoerd worden op voorwaarde dat

de arbeidsmarkt totaal gedereguleerd wordt. Vele liberalen bepleiten de invoering van het inkomen immers slechts op volgende voorwaarden: totale deregulering, privatisering, afschaffing van de Sociale Zekerheid, breken van de macht van de vakbonden. Het ligt bovendien eerder voor de hand - vanuit machtsanalytisch standpunt - dat de staat een coalitie vormt met de kapitaalbezitters en het verworven recht van het basisinkomen na een tijdje zal uithollen of zelfs volledig zou afschaffen dan dat de staat of de produktieven - die de belasting betalen - het recht op basisinkomen voor de niet-produktieven zullen

"Het grondig herdenken van het systeem van de Sociale Zekerheid in het algemeen kan niet gebeuren zonder een ideologische reflectie over mens en maatschappij."

verdedigen. Verzet door de vakbonden is dan niet meer mogelijk en de invoering van een basisinkomen zou dan enkel als voorwendsel, als middel gefungeerd hebben om de nu reeds bestaande rechten (ingeheld in de Sociale Zekerheid) af te schaffen ten voordele van staat en kapitaalbezitters. Sommige auteurs zien het inschrijven van de modaliteiten van het basisinkomen in de grondwet als een beveiliging hiertegen. De grondwet kan bij mijn weten echter ook gewijzigd worden...

Wat we als één van de weinige zekerheden kunnen weerhouden en waar zowel Van Trier als Van Parijs de nadruk op leggen is het feit dat momenteel een gebrek aan wetenschappelijk onderzoek en bijgevolg ook inzichten, de invoering van een basisinkomen nog in de weg staan.

Het staat echter ook buiten kijf dat bij het overdenken van het thema 'basisinkomen', duidelijk ideologische maatschappijkeuzen moeten gemaakt worden, op basis van een welbepaalde mensvisie: net zoals het grondig herdenken van het systeem van de Sociale Zekerheid in het algemeen niet kan gebeuren zonder een ideologische reflectie over mens en maatschappij.

Loonkost als economische en ... ideologische term

Loonkost en concurrentiepositie

Aangezien politici van allerlei pluimage, evenals kapitaalbezitters, bedrijfsleiders en hun vertegenwoordigers sinds geruime tijd de loonkostverlaging telkens weer boventoveren als wondermiddel voor allerlei soorten kwalen, is een hedendaags economisch of econometrisch onderzoek over de loonkostfactor ideologisch zeer belangrijk. Het was dan ook weinig verwonderlijk dat reeds lang voordat de heren professoren W. Meeusen en G. Rayp hun onderzoek op het

congres uitzetten, de stemming voor een controversieel debat reeds aangegeven werd door enkele krantenartikelen in 'De Morgen' en 'De Financieel-Economische Tijd'. Onderzoeker R. Berckmoes van de Kredietbank woerlegt in die artikelen het onderzoekresultaat van Meeusen en Rayp. Deze twee laatste komen aan de hand van een econometrisch onderzoek tot de constatacie dat een verlaging van de loonkost voor België nagenoeg geen effect heeft op het concurrentievermogen. (dit laatste gezien ten aanzien van zijn belangrijkste handelspartners.) Zij tonen bovendien aan dat de daadwerkelijke verslechtering van de Belgische concurrentiepositie vooral te wijten is aan een gebrek aan innovativiteit en toegepast technologisch onderzoek, wat zij meten aan de hand van het aantal octrooi-neerleggingen en de hoeveelheid R&D-uitgaven.

Wat de kredietbank (of Berckmoes) nu betwist is het gebruik van een bepaalde parameter in het onderzoek: loonkost per eenheid produkt. Zij stelt dat dit niet de aangewezen parameter is en dat men de loonkosten per werknemer als variabele moet hanteren. Wanneer men dit laatste doet, bekomt men een concurrentienadeel als gevolg van 'te hoge' loonkosten. Hieruit besluit de Kredietbankeconomist dan weer doodleuk dat er geen loonkostenverlaging moet komen (want daar heeft de overheid geen geld voor) maar een verlaging van de reële lonen, onder de slagzin: 'minder verdienen, voor meer werk'. (cfr. de huidige standpunten ingenomen door de Sabena-directie) Waar het schoentje wringt? Ongeveer alle tot dusver uitgevoerde studies - die ongeveer alle tot resultaat hadden dat loonkostenverlaging wel de concurrentiepositie verbetert - hanteren de parameter die Meeusen en Rayp ook gebruiken. Nu deze onderzoekers een voor bepaalde drukkingsgroepen minder leuk resultaat bekomen, moet er ineens dringend van parameter verwisseld worden. Wetenschap of ideologie? We moeten dus vaststellen dat al de argumenten die gehanteerd worden bij de voorstellen tot loonkostverlaging sterk moeten gerelativeerd worden, als ze al niet volledig overboord gegooid moeten worden. De loonkost is geen cruciale factor in het totstandkomen van het concurrentievermogen (Meeusen en Rayp) en al evenmin met betrekking tot delocalisatie binnen de OESO-landen (een studie van enkele jaren geleden van het planbureau wees uit dat ook hier de technologie veel bepalender was).

Loonkost en werkgelegenheid

De rol van de loonkost met betrekking tot de werkgelegenheid blijft voorlopig op theoretisch vlak nog vrij onduidelijk. De meeste studies hieromtrent zijn macro-economisch van aard en hebben dus een oog voor regionale en sectoriële verschillen. Dat een loonkostverlaging de vraag naar arbeid niet altijd en overal eenduidig de hoogte instuurt, werd in ieder

geval overduidelijk gemaakt door de heren Konings en Roodhooft van de KUL. In de praktijk is in ieder geval gebleken dat de veelvuldige fiscale cadeaus die de opeenvolgende regeringen de laatste jaren aan de bedrijfsleiders gaven (door verminderingen of vrijstellingen van sociale bijdragen), geen enkele positief effect hadden op de werkgelegenheid.

En zelfs als was het onbetwistbaar bewezen dat de loonkost een belangrijke factor is voor de werkgelegenheid, dan nog rijzen er fundamentele bezwaren! Een loonkostverlaging in België leidt binnen de kortste keren tot een loonkostverlaging in de buurlanden, wat op zijn beurt -volgens de 'wetten' van de grenzeloos toegepaste concurrentiële logica- weer een loonkostverlaging in België zal 'vereisen'. De vraag naar producten daalt door de daling van de koopkracht, vervolgens daalt de productie, de vraag naar arbeid daalt, de werkgelegenheid en dus ook de koopkracht daalt, Er ontstaat dus een deflatoire spiraal, zoals we die in de jaren '30 in zijn ergste vorm meemaakten. Moeten wij net dezelfde weg opgaan? Heeft de econoom Keynes voor niets geleefd?

Economisch neoliberalisme

De Belgische en Europese werkgeversorganisatie, de VLD, het IMF, de OESO, de neoliberale Chicago-economen, worden door de Belgische regering qua beleid meer en meer gevolgd:

1) deregulering van de arbeidsmarkt; afschaffing van minimumlonen, opzeggen van indexopstelling, enkel bedrijfsvakbonden toelaten, uitholling van de rechten van de werknemer, ...

2) privatisering: om te komen tot een minimale, enkel repressieve overheid die onder alle omstandigheden en tegen elke prijs hardnekkig de sociale rust moet bewaren om aldus het eigendomsrecht te kunnen blijven verzekeren

3) sanering van de overheidsschuld door inbinden of gewoon opzeggen van investeringen in sociale zekerheid, onderwijs, gezondheidszorg. (ongetwijfeld kan hier nog een punt 4) of 5) of meer volgen.)

De regelmatig geuite bemoedigende woorden van het IMF aan het adres van de Belgische regering mogen volgens mij dan ook beschouwd worden als een verontrustend symptoom, net zoals het halen van de EMU-normen voor de bevolking wel eens een giftig geschenk zou kunnen zijn. Zullen we toekijken....

Pete



Volgende keer

In de volgende Moecial (nr. 6) besteden we meer aandacht aan het congres over de sociale zekerheid dat recent doorging aan de VUB.

Ideologie en basisinkomen heeft u reeds achter de kiezen.

Volgende keer wordt u de historiek en de financiering van de sociale zekerheid voorgeschoteld.

Niet te missen !!!

(en waarschijnlijk ook niet te begrijpen)



Van bijdrage van het Actiecomité Onderwijs VUB

Aan de leden van de universitaire gemeenschap,

De hiernavolgende tekst wil duidelijk maken dat achter de opeenvolgende nefaste hervormingen in het onderwijslandschap wel degelijk een duidelijke visie staat. De verschillende -reeds doorgevoerde of op til staande- onderwijshervormingen worden in zijn context geplaatst om zo te voorkomen dat deze hervormingen beschouwd worden als geïsoleerde feiten. Tevens wil het Actiecomité Onderwijs VUB de noodzaak van een algeheel protest onderstrepen. Het is nu of nooit.

ZE ZIJN ZO SPAARZAAM, MENEER...

Wanneer men de evoluties vanaf begin jaren '80 in de Westerse parlementaire sociale democratieën evalueert, merkt men een langzame maar zekere afbraak van de verworvenheden van de verzorgingsstaat. Dit gebeurt op het niveau van de sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, de openbare sector... en ook het onderwijs ontsnapt niet aan de maalmolen van opeenvolgende besparingsronden. De continue bezuinigingen kaderen in het afstemmen van het hele maatschappelijke gebeuren op de imperatieven van de economische wereld.

De concurrentiestrijd die aan de oorsprong lag van de oprichting van de Europese entiteit dwingt de verschillende lidstaten om het onderwijs af te stemmen op de arbeidsmarkt. Een algehele stratificatie van het onderwijs wordt beoogd. Dit houdt in dat voor elk beroep in de economische wereld een beroepsopleiding moet bestaan -niets meer, maar ook niets minder. Selectiemaatregelen in het onderwijs moeten dan zorgen voor de afzet van afgestudeerden op de arbeidsmarkt op een zodanige manier dat niet teveel gediplomeerden voor dezelfde job ijveren zodat er niet niet 'nuteloos' wordt geïnvesteerd in 'menselijk kapitaal'. Het onderwijs als ontplooiing van het individu en het vormen van kritische en onafhankelijke geesten belandt alzo samen met de democratiseringsgedachte in de vergeetput.

Deze platformtekst poogt in de huidige onderwijspolitiek de logica en de mechanismen van bovenstaande analyse bloot te leggen. Het Memorandum on Higher Education van 1991 (kon rekenen op een algemeen protest waardoor het afgevoerd werd) dat het onderwijs trachtte in te schakelen in het industriële apparaat wordt nu toch stap voor stap ingevoerd. Het doel van deze tekst is om de afzonderlijke maatregelen in de diverse niveaus van de onderwijswereld niet te beschouwen als alleenstaande beslissingen maar wel als een politiek met een zelfde onderliggend algemeen karakter dat de geest van het Memorandum duidelijk weergeeft. Het aanpakken van elke geleiding in de onderwijswereld afzonderlijk maakt het mogelijk een ondoorzichtig beleid te voeren en verdeeldheid te zaaien. Een strategie het principe van 'Verdeel en Heers' indachtig. In dat opzicht is België een typisch te volgen voorbeeld voor de machthebbers in andere staten aangezien ons land gekenmerkt wordt door een sterk doorgevoerde verzuiling en versnippering die bovendien nog in de hand gewerkt wordt door de communautarisering van ons onderwijs.

De hervormingen komen op elk niveau (lagere en middelbare scholen, hogescholen en universiteiten) op het zelfde neer.

De beleidvoerders wensen de algehele invoering van de enveloppefinanciering. Dit wil zeggen dat elke onderwijsinstelling een vast budget zal toegekend worden. De enveloppefinanciering is niets anders dan een verdoken vorm van besparingen aangezien de

financiële injectie van de overheid niet meer zou meeëvolueren met de stijging van het aantal studenten waardoor de onderwijsinstelling zal gedwongen worden om rationalisering door te voeren. De overheid geeft de scholen hiervoor het fiat via de zogenaamde autonomie die aan elke school zou gegeven worden.

De opgelegde fusies in het lager, middelbaar en hoger onderwijs, toegangsbeperkende maatregelen in het hoger onderwijs en universitair onderwijs, de afschaffing van de herexamens in het middelbaar onderwijs en een bekwaamheidsproef na het lager onderwijs zijn dan ook allen maatregelen die volledig kaderen in de stratificatie en rationalisering van het onderwijs.

Immers, de fusies hebben enkel tot doel om personeelskosten te drukken aangezien het alzo ontstane 'overaanbod' aan leerkrachten tot een afvloeiing van het onderwijzend personeel zal leiden. Bovendien heeft dit drastische gevolgen op pedagogisch vlak. Grotere klassen maakt een individuele begeleiding van leerlingen en studenten met leerproblemen onmogelijk. Enkel de meer begoeden zullen dit kunnen verhelpen door een beroep te doen op privé-leraren.

De afschaffing van herexamens heeft enkel als doel om een hiërarchie in het onderwijs te bevorderen en de stratificatie in het onderwijs te bewerkstelligen. De afschaffing betekent namelijk niet dat meer personen zouden zittenblijven maar wel dat meer B-attesten zouden uitgereikt worden zodat de leerlingen en studenten beperkt zullen worden in hun studiekeuze en het 'aanbod' meer zou kunnen afgestemd worden op de 'vraag' van de arbeidsmarkt. De toegangsbeperkende maatregelen beogen net hetzelfde.

Het idee als zou ons onderwijs te kostelijk zijn wordt dan ook graag door de beleidvoerders aangehaald om het beleid te legitimeren en om het debat over het onderwijs te beperken tot de modaliteiten van de besparingsmaatregelen. Hierdoor verdwijnen aspecten zoals kwaliteit, pedagogie en de sociale herverdelingsrol van het onderwijs uit de discussie. In plaats van een beleid juist af te stemmen op deze aspecten van het onderwijs, wordt onderwijs enkel benaderd vanuit de enge begrotingsoptiek om de visie achter de hervormingen te verdoezelen nl. onderwijs als wapen in de concurrentiestrijd.

Leerlingen, studenten, administratief en technisch personeel, assistenten, leerkrachten, professoren: één strijd!
Vrijheid en kwaliteit van het onderwijs.

Actiecomité Onderwijs VUB

PS: Diegenen die zich wensen in te zetten voor het actiecomité kunnen ons bereiken op het nummer 02/629.28.35.

*De redactie van De Moecial wenst eenteder van onze lezers een aangenaam
 Goel feest toe en een spetterende overgang van oud naar nieuw.
 Voor de partiëlers onder jullie : sterkte en blok je niet te pletter!*

DE MENO-TEST

Wat met de vrijheid van keuze?

Maandag 27 november vond in aula Qa de Meno-test plaats voor de eerste generatiestudenten polyvalente, informatica, geografie, geneeskunde, farmacie, bio-medische wetenschappen en tandheelkunde. Studiekring Vrij Onderzoek stelde die dag de test aan de kaak en bood de studenten de mogelijkheid om zelfstandig te beslissen over hun deelname aan deze test. Spijtig genoeg kwam dit initiatief voor de andere eerste kanners te laat. Zij hadden namelijk de test reeds voordien moeten afleggen. In dit artikel wordt gepoogd om zowel de actie rond de Meno-test als de onderliggende problematiek toe te lichten.

De Meno-test verraste bij het begin van het academiejaar de studentengemeenschap. Alle eerste generatiestudenten waren verplicht aan deze test deel te nemen. De informatiedoorstroming vanuit de academische overheid over de opzet en de finaliteit van dergelijke test bleef -zoals dat wel meer gebeurt- uit. Zelfs toen in het democratische inspraakorgaan de Onderwijsraad door een studentenafgevaardigde hierover uitleg gevraagd werd, was de reactie nogal lakoniek. Tenslotte besliste de Studiekring dan maar om eens een gesprek te voeren met de verantwoordelijke, professor De Metsenaere.

Tijdens dit onderhoud schetste zij ons de historie en de bedoeling van deze test. De test kadert in een wetenschappelijk onderzoek over de relatie tussen enerzijds de gender- en sociale afkomst en anderzijds het slagen aan de universiteit. De Meno-test is afkomstig uit Cambridge en zou volgens professor De Metsenaere een goede bevoorrelingsbasis zijn. Men zou dan de link kunnen leggen tussen de resultaten op deze test en de studieresultaten behaald tijdens dit academiejaar. Bovendien wordt dit dan gekoppeld aan de gender en sociale afkomst (deze gegevens werden verzameld door een vragenlijst die vooraf ging aan de eigenlijke test). Hierover zouden volgens mevrouw De Metsenaere onvoldoende wetenschappelijke studies zijn gemaakt.

Toen haar de vraag werd gesteld hoe men een dergelijke test **anoniem** kan noemen wanneer men de resultaten ervan koppelt aan het al dan niet slagen op de universiteit, verzekerde zij ons dat slechts zij en haar wetenschappelijk medewerker wisten welke test met welke student overeen kwam en dat deze gegevens uiteraard strikt vertrouwelijk zouden blijven. Er werd ook uitleg gevraagd over het verplichte karakter van de test omdat, voor zover de Studiekring wist, geen enkel orgaan met een studentenfractie hierover een beslissing had genomen. Professor De Metsenaere antwoordde dat de rector haar dit had toegezegd en dat alle decanen hun steun hadden gegeven.

Na deze uitleg bleken vele bedenkingen, die vooraf waren gemaakt, terecht.

➤ Ten eerste is de bewering dat over dit onderwerp weinig of geen wetenschappelijk materiaal voor handen is, niet correct. Zo zijn er gedurende de jaren '80 tot begin jaren '90 verschillende onderzoeken door onze eigen VUB-dienst Studieadvies gedaan. Een bloemlezing:

- Evolutie van het aantal regelmatig ingeschreven studenten in alle studierichtingen, eerste kandidatuur, aan alle Vlaamse universitaire instellingen, 1979-1988
- Evolutie van het aantal uitgereikte eindexamen's, tweede cyclus, in alle studierichtingen, aan alle Vlaamse universitaire instellingen, 1979-1988

- Het aantal inschrijvingen en de slaagpercentages van mannelijke en vrouwelijke studenten, academiejaar 1978-1988, 1988-1989, eerste kandidatuur.

- Evolutie van het aantal regelmatig ingeschreven studenten in alle studierichtingen, eerste kandidatuur, aan alle Vlaamse universitaire instellingen, 1979-1988

- Analyse van de examenresultaten van de eerste kandidatuurstudenten in het academiejaar 1986-1987, 1987-1988, 1988-1989

- Resultaten enquête nieuwe generatiestudenten, academiejaar 1989-1990

Uit welingelichte bron bleek dat de dienst Studieadvies bij de voorbereidingen en uitvoering van deze test op geen enkel tijdstip en in geen enkele hoedanigheid werd geraadpleegd. Nochtans bleek dat deze dienst zowel over het nodige wetenschappelijk materiaal, als over de nodige knowhow in deze materie beschikt.

Ook bestaan er onderzoeken die handelen over de verschillende drempels die de toegang tot het hoger onderwijs verhinderen. Zo blijkt een groot aantal kinderen uit arbeidersgezinnen en zogenaamd gemarginaliseerde groeperingen (migranten, werklozen,...) de weg naar de universiteit nog steeds niet te vinden- de democratiseringsgedachte ten spijt. De afschrikking om een 'investering in een universitaire opleiding' te doen, is nog steeds reëel. Om dit aan te tonen kan men bijvoorbeeld het procentueel aandeel van beursgerechtigden analyseren. Maar deze groep participeert uiteraard niet aan de Meno-test.

Bovendien zullen de redenen waarom studenten om niet-studiegerichte oorzaken afhaken, niet achterhaald kunnen worden

(ontgoocheling in de aard van de universitaire opleidingen, plotsse financiële problemen, familiale problemen, of onverwachte omstandigheden van welke aard ook). Deze opmerkingen zijn slechts enkele kanttekeningen die de Studiekring bij de toegang en toegankelijkheid tot het hoger onderwijs maakt. Wij hopen dan ook dat de VUB, die in het Vlaamse universitair landschap het kleinste aantal beursstudenten heeft, een duidelijk antwoord kan formuleren op volgende twee vragen. Welk soort studenten willen wij? Welk soort studenten studeren er af aan de VUB?

Ofschoon het onderzoek van professor De Metsenaere zonder twijfel een belangrijke wetenschappelijke en onderwijskundige waarde heeft en ofschoon wij geen afbreuk willen doen aan de academische onafhankelijkheid, erkent de Studiekring de noodzaak van (vrij) onderzoek. Het falen in eerste kandidatuur is een belangrijk probleem en initiatieven met het doel dit te verhelpen zijn lovenswaardig en noodzakelijk.

➤ Ten tweede is er het feit dat de resultaten van het onderzoek (met de test als richtlijn) door het Ministerie van Onderwijs kunnen misbruikt worden om één of andere vorm van oriënteringstest of toelatingsexamen in te voeren. De huidige voorstellen op federaal en gemeenschapsniveau wijzen er duidelijk op dat deze redenering niet uit de lucht gegrepen is. De maatregelen streven naar een beperking van de vrije toegang (vrije toegang is nog altijd de fundamentele voorwaarde voor een democratisch onderwijs) en het doorvoeren van een selectie.

De link tussen de gevolgen van de Meno-test -gesubsidiëerd door het ministerie van onderwijs- en

toelatingsbeperkende maatregelen is zeker geen krankzinnig hersenspinsel. Op de ULB was het de bedoeling om bij het begin van dit academiejaar ook een dergelijke test te laten plaatsvinden. Studenten die onvoldoende scoorden zouden dan moreel verplicht zijn om inhaalllessen te volgen. Ook daar vroeg men zich toen af wie dat kan betalen?

De beoogde selectiekriteria zijn duidelijk genoeg. De tendens om de toegang tot hoger onderwijs te beperken hangt samen met de Europese economische Imperatieven, opgelegd door de concurrentie met de andere industriële machten. Het afstemmen van het onderwijs op de vraag van de arbeidsmarkt is daar de centrale gedachte. De globale benadering van onderwijs als produkt dat verkocht en niet aangeboden moet worden, onttrekt het onderwijs uit de sfeer van wat men in vervlogen tijden het algemeen belang noemde.

De vrees bestaat dus dat het onderzoek van professor De Metsenaere misbruikt zal worden door de overheid om de "wetenschappelijke" verantwoording te vormen voor het opstellen van die criteria die aan de basis van een ingangsexamen zullen liggen. De politieke wil om dit te realiseren is zeker aanwezig bij de meerderheidspartijen. Wanneer men kijkt naar de CVP en de SP blijkt dat er geen plaats is voor een inhoudelijk debat over de toelatingsproblematiek. Op dogmatische wijze worden enkele stellingen geponeerd, zonder dat er een inhoudelijke verantwoording noodzakelijk wordt geacht. De voorstellen m.b.t. de toegang voor de geneeskunde wijzen duidelijk in die richting. De richting geneeskunde is daar dan ook duidelijk een testcase maar op middellange termijn zullen de andere richtingen zekor volgen. Weer eens een mooi staaltje 'verdeel en heers' politiek die kadert in het algemene onderwijsbeleid.

➤ Ten derde was het voor de Studiekring zeer belangrijk dat de studenten kritisch over hun deelname beslissen. Zo leek het ons op de Vrije Universiteit van fundamenteel belang dat elke student *individueel en zelfstandig* kan oordelen of hij al dan niet aan een dergelijk project wil deelnemen, en dit met kennis van de mogelijke misbruiken. Op 27 november werd dan ook vlak voor de aanvang van de Meno-test door de Studiekring het woord gevraagd om de studenten een breder beeld te geven in de geest van wat hierboven werd gezegd.



Professor De Metsenaere gaf het wederwoord en zo hebben -in de ogen van de Studiekring alleszins- de studenten zelf het laatste woord gehad over hun beslissing om deel te nemen of niet.

De opmerking dat deze test **anoniem** gebeurt, klopt ook niet. Twee personen zijn op de hoogte van welke test met wie overeenkomt. Ook hier willen wij niet de integriteit van deze personen in twijfel trekken, maar aankaarten dat studenten die vrezten voor een aantasting van hun *intimiteit en privacy* (er wordt gepeild naar de sociale achtergrond) de mogelijkheid moeten krijgen om niet deel te nemen aan de test. Vele studenten die, na het overwegen van de twee toespelingen, ervoor gekozen hadden niet deel te nemen aan de test, gaven achteraf toe dat ze helemaal niet opgezet waren met dergelijke vragenlijsten.

Tot slot schaarde de studentengemeenschap zich dit jaar tijdens een Algemene Vergadering rond numerus clausus achter volgend standpunt over de Meno-test: ... *Wij drukken dan ook onze verontwaardiging uit over de zgn. Meno-test aan de VUB en andere universiteiten. Gaat men hier niet op zoek naar welke criteria gebruikt moeten worden om een effectieve beperking in te stellen? Wij vrezden dan ook dat deze test in de toekomst door een ingangsexamen zal vervangen worden...*

In het kader van de traditie van het vrije denken hebben wij dan ook gepoogd om de studenten zelf kritisch te laten beslissen of ze al dan niet wilden deelnemen aan de test. De huidige voorstellen over beperking voor de geneeskunde -die als hefboom zullen dienen om dergelijke maatregelen ook in de andere richtingen door te voeren- indachtig, lijkt het ons noodzakelijk dat de universitaire gemeenschap krachtigdag reageert op zij geen afbreuk wil doen aan haar levensbeschouwelijke eigenheid. Om het enigszins sloganesk uit te drukken: Vrije Toegang en Vrije Deelname aan de Vrije Universiteit.

Tom Callens en Haroun Amlra
Buroleden V.O.



Volgende keer in De Moel

Stadiekring Vrij Onderzoek vertelt u wat meer over de lotgevallen van enkele gecloonde studenten. Een specifiek kenmerk echter verradt hun oorsprong. Zij zijn allen lid van het Nationalistisch StudentenVerbond. Waar deze pseudostudenten zich mee bezig houden, wanneer de invasie is gestart en hoe u kan voorkomen bezelen en eventueel vervangen te worden door deze luidruchtige plantaardige camivoren (dit laatste bleek reeds uit overvloedig wetenschappelijk onderzoek) komt u allemaal te weten in het komende dossier.

Indien u goed kijkt herkent u op de foto enkele pracht-exemplaren van deze buitenaardse wezens.

(foto : archief VUB)

EIGENLIJK ZIJN WIJ BIJZONDER GROTE ZOTTEN

De Moelal sprak met een aantal verkozen studentenvertegenwoordigers

Op 14, 15 en 16 november konden de studenten hun vertegenwoordigers voor de Raad van Bestuur (RvB) en de Sociale Raad (SOR) kiezen. In de vorige Moelal kon U lezen wie er uiteindelijk als overwinnaar uit de bus kwam. Voor dit nummer hadden we een gesprek met een aantal van de verkozenen. Uit het interview blijkt duidelijk dat sommige studentenvertegenwoordigers hun afvaardiging reduceren tot het opknappen van klusjes voor de beheerders van de VUB. De VUB hoeft zich dus geen zorgen te maken: zij zal wegens geldgebrek geen beroep moeten doen op de PWA's daar studenten de klusjes wel zullen opknappen.

De Moelal (DM): Kan u zich even voorstellen?

Jeroen Beckers (JB): Ik zit in de tweede licentie psychologie en dit wordt mijn tweede jaar in de RvB en mijn vierde in de Bewonerscommissie.

Tom De Koninck (TDK): Ik ben reeds drie jaar lid van de SOR. Ik ben nu voor de vierde maal verkozen en hou mij vooral bezig met alles wat huisvestingsproblematiek. In het verleden was ik voorzitter van de PK-kring en ook nu nog ben ik actief in een aantal andere organisaties waaronder BEST, een internationale vereniging van ingenieurs.

Bart Julliams (BJ): Ik volg de werking van de verschillende bestuursorganen reeds twee jaar vanaf een afstand, door o.a. het opvragen van de verschillende dossiers via de studentenafgevaardigden van de rechtsfaculteit. Vorig jaar was ik plaatsvervanger in de RvB en de SOR. Een functie die eerder beperkt is, zeker voor wat de RvB betreft. Ik heb mij evenwel ingezet waar het kon. In de SOR heb ik voor het eerst de verschillende dossiers bijgehouden en mogen meedoen in de Raad zelf. Daarnaast ben ik ook actief geweest in de Onderwijsraad, wat ik zou willen omschrijven als de speeltuin van de faculteiten. Normaal zetelen er daar negen studenten, maar in de praktijk zijn er slechts vier tot vijf echt actief. Ik was lid van de tuchtcommissie, waar ik met o.a. beziggehouden heb met het herschrijven van het tuchtreglement, en van de commissies 'jobdiens' en 'sociale dienst' van de SOR. De laatste drie vergaderingen van de RvB heb ik wel mogen meemaken omdat de persoon van wie ik plaatsvervanger was niet meer actief was en later ontslag genomen heeft.

Serge Janssens (SJ): Dit wordt het tweede jaar dat ik de faculteit Toegepaste Wetenschappen vertegenwoordig in de RvB.

Vorig jaar was ik ook lid van de Onderzoeksraad. Ik zetelde tevens in het Bestuurscollege en ben ook van plan dit te blijven doen. Dit college houdt zich bezig met de meer praktische kant van het beheer van de universiteit. Ik ben afgevaardigd in de faculteitsraad en ben vooral geïnteresseerd in alles wat het bouwen op de VUB betreft.

Bart De Gruyter (BDG): Mijn engagement binnen de VUB is eigenlijk ontstaan vanuit de adviesraad voor studenten in de faculteit Wetenschappen, die ik mee heb helpen oprichten. Deze adviesraad was een antwoord op de vaststelling dat het contact tussen de studentenafgevaardigden onderling en met de studenten in het algemeen bijna onbestaande was. We zijn de verschillende klassen afgelopen en hebben voor elke klas een vertegenwoordiger gezocht. De adviesraad komt maandelijks samen. Naast het bevorderen van de onderlinge contacten, hebben we

o.a. meegeholpen aan het uitwerken van het examenreglement. Naar de toekomst toe zijn we van plan om voor de adviesraad statuten op te stellen. Dit blijkt nodig om naar buiten toe, bijv. faculteitsraad, degelijk te kunnen optreden en dit moet ons ook toelaten de nodige financiering, voor o.a. uitnodigingen e.d., te vinden.

Daarnaast ben ik vorig jaar verkozen voor de RvB, afgevaardigde van de RvB in de SOR en lid van de Onderwijsraad.

Erik Smets (ES): Ik ben 22 jaar, kom uit Dilbeek, ben vice-praeses van GK en één jaar lid van de RvB, de commissie 'Jette' en de commissie 'transfer eerste kan geneeskunde'.

DM: Wat heeft julle zover gekregen om je effectief kandidaat te stellen voor een zetel in één van de bestuursorganen?

JB: In mijn kring (PPK) bestond er een probleem wat de doorstroming betrof. Vanuit De Lijst kwam op een gegeven moment de vraag of er niemand geïnteresseerd was om de faculteit P&O te vertegenwoordigen in de RvB. Dit leek mij een interessante en leerrijke uitdaging. De doorstroming tussen de verschillende generaties studentenvertegenwoordigers en het informeren van de brede studentenbevolking blijft evenwel problematisch. We hebben geïjverd voor het oprichten van valva's, waarop samenvattingen van de belangrijkste beslissingen van de RvB, de SOR en de verschillende commissie's zouden kunnen opgehangen worden. Deze valva's zijn er nu grotendeels, maar het blijft moeilijk. De materie die in de RvB behandeld wordt is ook niet altijd even simpel voor te stellen. Even

"Je hebt twee visies: de visie van 'ja', op je rechten staan en je mening schreeuwen, dan sta je altijd in de minderheid, of je kunt constructief meewerken, ook al bereik je dan maar de wijziging van een punt of een komma."

belangrijk is volgens mij de zeer geringe interesse van de student.

TDK: Ik ben voor het eerst bij de werking van de bestuursorganen betrokken geraakt in de tijd van Studenten voor Studenten. Toen was het nog zo dat de praeses automatisch plaatsvervanger werd. Vanuit die positie is mijn interesse evenwel gegroeid.

BJ: Omnacht en teleurstelling. Door een vriend te helpen die zich verkiesbaar stelde ben ik getroffen door de wansmakelijke desinteresse van de studenten. Daarnaast ben ik altijd al geïnteresseerd geweest in politiek en maatschappelijke problemen. Die interesse is sindsdien alleen maar gegroeid.

SJ: Via Tom. Door met hem te spreken is de interesse ontstaan. Een constructieve bijdrage leveren aan het beleid van deze universiteit

vind ik dan ook een zinvolle invulling van mijn vrije tijd.

BDG: Destijds waren er in de richting informatica een aantal problemen. Het ging vooral om een tekort aan profen. Daarnaast waren er nog de acties rond de biotechnologienota. Toen heb ik ook gemerkt hoe moeilijk het was om mensen te sensibiliseren en te mobiliseren, tenzij ze direct betrokken partij zijn. Er moest iets gebeuren en dat heeft zich concreetiseerd in de adviesraad.

ES: De vorige afgevaardigde van de faculteit Geneeskunde in de RvB, Gerlandt, is een goede kennis, vandaar dat ik hem heb opgevolgd.

DM: Wat zijn de thema's waar julle persoonlijk het meest mee bezig zijn?

JB: Vooral die thema's die de faculteit P&O aanbelangen: de onderbezetting, de hervormingen. Voor de rest heb ik nogal een algemene interesse.

TDK: Vooral het werk in de commissie 'huisvesting'. Ik ben van plan mijn activiteit in de andere commissies geleidelijk af te bouwen. De commissie 'huisvesting' bestaat nog maar twee jaar. We zijn begonnen met het natrekken van de verschillende reglementen en richtlijnen. Onze laatste realisatie was het bewonersreglement. Voor de rest zijn er nog de toewijzingscriteria voor de nieuwe studentenkamers, de alfeta-ling van de lening voor de bouw van deze kamers en het project van Bart De Gruyter, om eventueel in de nieuwe kamers een aantal diensten (TV, netwerk-aansluiting, telefoon) te voorzien. De inbreng van de studenten bij de bouw van het nieuwe studentenhome in de Schoofslaan was in het begin vrij groot. Wij hebben mee beslist over de inplanting, hoeveel kamers er gingen komen, hoe het gebouwd zou worden; we hebben de aanbesteding gecontroleerd.

Eens die beslissingen genomen is onze inbreng wel verminderd, maar ook de verdere inrichting van het studentenhome zal voor een groot deel door de studenten bepaald worden. Zo ben ik bijv. ook lid van de commissie 'commerciële ruimte' die beslist over de invulling van het commerciële gedeelte van het gebouw.

BJ: Ik wil vooral werken aan de continuïteit van de studentenafvaardiging binnen mijn faculteit (Rechten). Tijdens de verkiezingen hebben we gewerkt aan de uitbouw van een fractie, ook met de bedoeling om een aantal mensen te interesseren, zodat zij zich later effectief zouden inzetten. Vorig jaar waren er immers slechts drie van de zes plaatsen voor studenten in de faculteitsraad ingevuld. Het halen van het quorum is ook telkens een probleem. Het doorgeven van informatie naar studenten is belangrijk. We zijn dan ook gestart met het maken van muurkranten, waarop verslagen van vergaderingen e.d. kunnen worden uitgehangen. Want door alleen in de les te komen spreken mis je immers een deel van de studenten.

Daarnaast ben ik ook geïnteresseerd in het milieubeleid van de VUB, wat vooral door Steven Vervoort een eerste impuls gekregen heeft. Zo heeft de SOR bijv. op een eigen initiatief een aantal papiercontainers geplaatst, maar er kan nog veel meer gebeuren. Andere zaken waar ik mij mee bezig hou zijn de bibliotheek, de veiligheid op de campus en alles wat met de SOR te maken heeft, waar ik nog veel te leren heb.

SJ: Zoals ik reeds zei ben ik vooral geïnteresseerd in alles wat met het bouwen op de VUB te maken heeft. Ik zit dan ook in de bouwcommissie en de commissie 'Oefenplein'. Er zijn ook nog de problemen met de gebouwen in Rode, het Arsenal en de uitbouw van de campus Jette. In al deze dossiers moeten er nog veel beslissingen genomen worden.

"Toch blijft het voor bepaalde thema's moeilijk te vinden meerderheid te vinden om deze bespreekbaar te stellen. Ik denk hierbij o.a. aan de discussies over de inschrijvingsgelden en de numerus clausus."

BDG: Wat mij vooral boeit zijn de nieuwe, moderne onderwijsvormen. We hebben hier al veel over nagedacht en gedebatteerd, zowel in de adviesraad als naar aanleiding van de Costra-nota. We hebben hieromtrent ook een commissie opgericht. Daarnaast hou ik mij vooral bezig met de opvolging van de adviesraad.

ES: De uitbouw van de campus Jette tot een volwaardige campus, met volledige sport- en andere infrastructuur. Ook de uitbouw van de contacten tussen de verschillende campusen en de problematiek rond numerus clausus houden mij bezig.

DM: Hoe hoog schatten julle de inbreng van de studenten in de verschillende bestuursorganen? Wat zijn volgens julle de mogelijkheden en de grenzen?

JB: Je hebt twee visies: de visie van 'ja', op je rechten staan en je mening schreeuwen, dan sta je altijd in de minderheid, of je kunt constructief meewerken, ook al bereik je dan maar de wijziging van een punt of een komma. Het is belangrijk om in een constructieve sfeer te kunnen werken, dan wordt er tenminste naar je geluisterd.

TDK: De inbreng van de studenten in de SOR is groot. Er zijn eventuel grenzen; zo hebben de studenten traditioneel weinig te zeggen wat personeelsbeleid en budgettaire aangelegenheden betreft. Zolang bepaalde voorstellen niet teveel geld kosten is het meestal geen probleem. De initiatieven in het kader van het milieubeleid kwamen er dan ook vrijwel moeiteloos door.

BJ: Ook in de RvB liggen de budgettaire en personeels aangelegenheden moeilijk. Er zijn evenwel oplossingen te vinden door samen-werking met de vertegenwoordigers van het administratief en technisch personeel (ATP) of het assiterend academisch personeel (AAP).

ES: Wanneer de studenten op zoek zijn naar een meerderheid is het vaak niet nodig om vergaande compromissen te sluiten. Er zijn immers nogal wat gemeenschappelijke

belangen met het ATP en het AAP.

BJ: Een bijkomend voordeel is het feit dat er binnen het zelfstandig academisch personeel (ZAP) weinig overleg wordt gepleegd over de verschillende dossiers. Het is dan dikwijls voldoende om met bepaalde profen of decanen te gaan praten om een meerderheid te kunnen vormen. Toch blijft het voor bepaalde thema's moeilijk een meerderheid te vinden om deze bespreekbaar te stellen. Ik denk hierbij o.a. aan de discussies over de inschrijvingsgelden en de numerus clausus.

SJ: In het bestuurscollege gaat het er ongeveer hetzelfde aan toe als in de RvB. Het is meestal een spel van wikkelen en wegen en veel diplomatiek. We hebben bijv. wel een eindtermijn kunnen afdwingen voor het project 'Schoofslaan'.

BJ: We hebben natuurlijk het nadeel om veel minder lang in deze organen te kunnen zetelen dan de niet-studenten. Je krijgt dan ook dikwijls opmerkingen te horen in de zin van 'ja maar dat is tien jaar geleden ook al eens voorgesteld' of 'dat hebben de studenten acht jaar geleden mee goedgekeurd'.

ES: Dit kan opgelost worden door het doorgeven van dossiers, ervaring en kennis. Communicatie met andere studentenvertegenwoordigers en de studenten in het algemeen is essentieel. Het gaat hier over het verschil tussen iemand die leidt en iemand die vertegenwoordigt.

BJ: Er is natuurlijk ook nog de bureaucratische rompslomp. Tussen beslissing en uitvoering zitten er gemakkelijk verschillende maanden, wat vaak het idee wekt dat er niets gebeurt.

"Als je een principiële stelling inneemt, kom je snel voor het blok te staan en wordt je uitgerangeerd."

BDG: De werking van een orgaan zelf speelt ook een rol. Zo ben ik van mening dat de Onderwijsraad bijv. veel meer kan doen dan nu gebeurt. Vorig jaar waren we getuige van een echt ping-pong spel tussen Onderwijsraad en RvB i.v.m. de evaluaties van de evaluaties. We hebben daar enkele degelijke suggesties gegeven, waar echter geen enkele reactie op gekomen is. De studentenafvaardiging in de faculteitsraden kan ook nog verbeterd worden. Zo is het in de faculteit Wetenschappen nog steeds het geval dat alle ZAP'ers vertegenwoordigd zijn. Van een evenredige vertegenwoordiging is er dan ook geen sprake.

DM: Tijdens de verkiezingscampagne kwam de gebrekkige doorstroming van informatie van de student-vertegenwoordiging naar de studenten toe, dikwijls als een belangrijk probleem naar voor. In het verleden zijn er al een reeks initiatieven (studentenparlement, gesprekken, valva's) genomen, die echter weinig succes kenden. We hebben gezien dat men dit probleem in de faculteit Wetenschappen heeft proberen op te lossen door het installeren van een adviesraad. Hoe staan julle ten opzichte van deze problematiek?

BDG: De adviesraad heeft inderdaad

het maximum aan geïnteresseerden kunnen samenbrengen. Het blijft natuurlijk moeilijk om de werking van zo'n raad gedurende bepaalde periodes, bijv. examens, te handhaven.

ES: Vanaf volgend jaar installeren we in Jette een studentenraad met 33 leden, waarin alle afgevaardigden zeker zullen zetelen. Ik wil er wel op wijzen dat niet alleen de doorstroming van boven naar beneden belangrijk is. De omgekeerde doorstroming is minstens even belangrijk. Wij zijn immers vertegenwoordigers en moeten een beleid voeren waar de studenten kunnen achterstaan.

BJ: Het is inderdaad zo dat we niet enkel onze eigen initiatieven moeten bekendmaken, maar dat we ook wat er leeft bij de studenten moeten vertolken en doorgeven. Informatie-doorstroming is evenwel moeilijk omdat je al zit met het werk in aller-lei commissies en subcommissies, waar je verslagen e.d. voor moet maken. Het is echter mijn mening dat de zogenaamde desinteresse van de studenten voor een deel te wijten is aan het feit dat ze niet geïnformeerd zijn. Ik denk dat hier een 'mea culpa' van ons en onze voorgangers gepast is.

ES: Het is inderdaad ook het gevolg van een bestaande situatie.

BDG: Het is belangrijk om de mensen bijna één voor één persoonlijk aan te spreken. Vandaar dat we ook overgegaan zijn tot het

"Het is inderdaad zo dat we niet enkel onze eigen initiatieven moeten bekendmaken, maar dat we ook wat er leeft bij de studenten moeten vertolken en doorgeven. Informatiedoorstroming is evenwel moeilijk omdat je al zit met het werk in allerlei commissies en subcommissies, waar je verslagen e.d. voor moet maken."

verkiezen van klasvertegenwoordigers, die we persoonlijk kunnen aanspreken.

ES: Er bestaat een groot verschil tussen de universiteit en het middelbaar onderwijs. Hier heb je de plicht om te spreken. Dat is een boodschap die bij een aantal mensen blijkbaar niet pakt.

BJ: Ik denk dat dit ook een maatschappelijk probleem is. Ik sta bijv. sceptisch tegenover de studentenparlementen in het verleden. Het was steeds dezelfde beperkte kring van mensen die hierop aanwezig waren. Ik denk dat als we voor dit probleem een oplossing vinden, we tegelijk ook een heleboel andere maatschappelijke problemen kunnen oplossen. Ik vond het enorm ontgoochelend dat er op deze universiteit op het vlak van het maatschappelijk debat bijna niets gebeurde. De debatten die veel volk trokken waren vaak inhoudsloze debatten met sprekers zoals J.P. Van Rossem. Hetzelfde kan van de interessante colleges gezegd worden, waar ook steeds minder studenten aanwezig zijn.

ES: De verschillende decreten die er geweest zijn, sturen de universiteit ook steeds meer in de richting van middelbare scholen. Deze universiteit die gebaseerd is op de beginselverklaring van Vrij Onderzoek, faalt in het op een overtuigende manier brengen van de vrijzinnigheid naar de student toe. Vrijzinnigheid betekent niet alleen tegen de katholieken, maar heeft ook een duidelijk positieve inhoud. Als deze universiteit wat meer een duidelijk standpunt zou innemen, dan

zou dit op termijn misschien wel meer studenten voor de VUB opleveren.

BDG: Veel studenten komen naar de universiteit om zo snel en efficiënt mogelijk een diploma te behalen.

DM: Tijdens de verkiezingscampagne werd vaak verwezen naar de zogenaamd 'idealistische' visie van de 'JA'-lijst t.o.v. de meer 'realistische' visie van de De Lijst. Is het niet zo dat die idealistische visie voor een deel komt vanuit een sceptische houding t.o.v. de mechanismen van de traditionele studentenvertegenwoordiging?

Tijdens het nationaal congres van de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS) vorig jaar op de VUB, werd er gesteld dat studentenvertegenwoordiging vaak een vergiftigd geschenk is. De studenten mogen ogenschijnlijk mee het beleid bepalen, maar komen in deze organen te staan tegenover mensen die veel meer dossierkennis en ervaring bezitten, en de bestuurders kunnen op hun beurt in dit systeem altijd het argument gebruiken 'de studenten bepalen toch mee het beleid' om eventueel protest de kop in te drukken. De studentenvertegenwoordigers zelf voelen zich in dit systeem vaak niet helemaal meer student, maar hebben het idee dat ze werkelijk macht en invloed hebben.

JB: Het eventueel hebben van macht betekent niet dat je niet kritisch bent. Wij zijn geen vakbond. Wij zijn beheerders. Je werkt mee. Het is dan ook belangrijk om serieus genomen te worden.

BJ: In de Onderwijsraad werd inderdaad op een bepaald moment het argument 'er zaten toen toch ook studenten in' gehanteerd. Ik geloof in het gezegde 'het volk verkiest de leiders die het verdient'. Je moet tegen deze argumenten kunnen ingaan. Zowel de kiezers als de verkozenen hebben hier een verantwoordelijkheid. Soms is het moeilijk om af te wegen welke toegevingen we kunnen doen om een consensus te bereiken. Ik realiseer liever een klein beetje dan helemaal niets. Het is dikwijls een langetermijn project.

ES: Als je een principiële stelling inneemt, kom je snel voor het blok te staan en wordt je uitgerangeerd.

SJ: Je verliest dan ook krediet t.o.v. het bestuur.

DM: Is het niet zo dat de bestuurders julle in deze organen min of meer behandelen als gelijken, door samen te dineren e.d., waardoor je voor een stuk vervreemd van de basis?

BJ: Er wordt helemaal niet samen gegeten. Enkele mensen komen soms wel even bij ons zitten.

ES: Elke geleiding heeft zijn aparte tafel.

TDK: In de SOR worden de niet-studenten wel opgenomen in de groep. De sfeer is daar ook anders. (In de SOR vormen de studenten de meerderheid, n.v.d.)

DM: De Lijst gebruikt vaak het argument van ervaring. Naast dossierkennis, wat uiteraard belangrijk is, wordt er vaak ook mee bedoeld dat het kunnen hanteren van allerlei slinkse vergaderstechnieken van belang is, technieken die je je op termijn elgen maakt. Wat is

volgens jullie het belang van deze technieken en, indien deze technieken echt van belang zijn, betekent dit dan geen rem op het democratisch functioneren van deze organen? Op de laatste SOR, waarop ik aanwezig was, was er bijv. een studente die minstens vijf keer het woord vroeg, maar nooit kreeg, terwijl sommige andere mensen daar geen enkel probleem mee hadden.

TDK: Ik denk dat het vooral te maken heeft met mensenkennis. Alles gebeurt ook niet binnen de Raad. Er wordt ook veel werk geleverd in de commissies, waar ook externen op aanwezig zijn. Ook buiten de Raad moeten er mensen geraadpleegd worden.

"Het eventueel hebben van macht betekent niet dat je niet kritisch bent. Wij zijn geen vakbond. Wij zijn beheerders. Je werkt mee. Het is dan ook belangrijk om serieus genomen te worden."

BJ: De sfeer, wat dit betreft, is volledig anders binnen de SOR dan in de RvB. In de SOR zijn er veel meer studenten. De sfeer is er dan ook meer ontspannen. Iemand die jarenlang in de SOR actief is geweest en in de RvB terecht komt moet zich daar terug aanpassen. Ook voorbereiding speelt een rol. Als je redevoering of je documentatie goed in elkaar steekt, dan kom je er wel, maar zo'n dingen leer je onderweg.

DM: Ik denk in dit verband ook aan de ondervragenwoordiging van vrouwen in deze organen.

TDK: Dat is een maatschappelijk probleem wat voor alle geleidingen geldt.

SJ: Dat is ook afhankelijk van het orgaan. Kijk bijv. naar onze rector.

ES: Ik denk dat er toch een positieve evolutie merkbaar is. Je moet je natuurlijk wel de vraag stellen: zet ik een vrouw in de Raad omdat het een vrouw is of omdat ze bekwaam is.

BJ: In de SOR zijn we er zeker op vooruitgegaan.

DM: De studentenvertegenwoordigers krijgen nu een statuut, naar analogie met de topsporters.

BJ: Dat statuut is er gekomen om een aantal praktische problemen op te lossen, zoals het verschuiven van practica, verplaatsen of spreiden van examens e.d. Vroeger bestond hier geen grond voor en konden we enkel rekenen op de goodwill van proffen en assistenten. Een assistent bijv. heeft nu niet meer het recht om dit te weigeren.

SJ: De mogelijkheden blijven evenwel beperkt. Het is zeker geen wondermiddel. We zijn nog altijd voor een groot deel afhankelijk van de goodwill van het academisch personeel.

BJ: Het gaat ook niet zo ver als het statuut van de topsporters.

ES: De topsporters kunnen rekenen op een hele infrastructuur die veel voor hen doet. Dat bestaat voor ons niet. We moeten vermijden dat we voor de keuze komen te staan tussen studies en vertegenwoordiging. Wat in het verleden dikwijls het geval was.

DM: Er werden in het verleden al eens verwijten geuit in de richting van de studentenvertegenwoordigers als zouden jullie carriëristische trekjes vertonen. Hebben jullie geen schrik dat jullie met dlt

statuut nog meer scheef bekeken zullen worden?

TDK: Ik denk dat de verkiezingen hebben uitgewezen dat de mensen die daadwerkelijk gewerkt hebben, beloond worden.

BJ: We hebben dat statuut ook niet zonder gekregen. Daar is heel lang over gepalaverd geweest en het is enkel door de steun van een aantal proffen die vroeger ook nog studentenvertegenwoordiger zijn geweest, dat we dit verkregen hebben. Wat dat carriërisme betreft: ik betwijfel of een bedrijf er rekening mee houdt of iemand studentenvertegenwoordiger geweest is of niet.

ES: Ik denk dat je een onderscheid moet maken tussen ambitie en inzet. De geëngageerde studenten zijn zeer gering. Er zijn teveel plaatsen voor te weinig mensen. Je moet een onderscheid maken tussen mensen die uit interesse aan dingen werken en mensen die vanuit een carrièreplanning dingen doen. Ik denk dat de meesten zich echt wel uit interesse inzetten.

BJ: Ik denk dat de beste carrière-zet is om vier jaar hard te werken aan je studies en dan tijdens het laatste jaar te zetelen in één of andere commissie of raad, dan haal je graden én kun je aantonen dat je sociaal vaardig bent. Ik persoonlijk behaal bijv. geen graden. Ik word zelfs regelmatig geconfronteerd met een volledige tweede zit. Eigenlijk zijn wij bijzonder grote zotten, maar ook de mensen die zich inzetten voor VO, Greenpeace of De Moeial (n.v.d.: die trouwens niet zo'n statuut hebben), om maar enkele organisaties te noemen, zijn even grote zotten.

BDG: We doen dit omdat we dit graag doen, vanuit onze interesses en omdat we hier ook iets uit kunnen leren.

ES: Ik zou bijv. elke geneeskunde-student kunnen aanraden om eens in een commissie te zetelen. Dat kan echt een openbaring betekenen.

"Deze universiteit die gebaseerd is op de beginselverklaring van Vrij Onderzoek, faalt in het op een overtuigende manier brengen van de vrijzinnigheid naar de student toe.

Vrijzinnigheid betekent niet alleen tegen de katholieken, maar heeft ook een duidelijk positieve inhoud."

DM: Naar aanleiding van een artikel in De Moeial is er een discussie op gang gebracht omtrent het verschil tussen studentenvertegenwoordiging en -beweging. Tijdens de laatste RvB zijn er een vijftigtal studenten binnengevallen om de Raad te bewegen tot een duidelijke stellingname tegen alle toelatingsbeperkende maatregelen. Een actie die volledig onafhankelijk van de officiële studentenvertegenwoordiging tot stand gekomen is. Hoe staan jullie hier tegenover?

ES: Ik vond het leuk en positief, maar twijfel een beetje aan de effectiviteit ervan. Wij kunnen zoiets niet doen, maar als er sommige mensen niet akkoord zijn moeten zij dat zeker doen.

Voor ons is het belangrijk om in een constructieve sfeer te blijven samenwerken. Wij hebben ook niet de functie om bijv. een betoging te organiseren. Wij steunen dit wel. We kunnen ons enkel maar richten op het standpunt van de rector. Zij zit echter in een minderheidspositie binnen de VLIR. Numerus clausus

wordt steeds meer een realiteit.

ES: Ik vond de actie zeker positief. Ik denk dat de boodschap duidelijk was.

BDG: Al de naar voor gebrachte standpunten hadden we al verdedigd, maar het is toch positief dat de studenten zijn langsgelopen om te laten zien dat ze er achter staan.

ES: Ik heb al twee betogingen tegen numerus clausus meegemaakt. Door de geringe opkomst begon ik echter te twijfelen aan de studenten.

BJ: Ik heb vorig jaar ook meegelopen met een aantal betogingen (biotechnologie, Coens decreet) en heb ook gezien dat er steeds minder volk kwam opdagen. Ik denk dat het belangrijk is om aan de RvB te tonen dat er nog studenten bereid zijn zich in te zetten.

TDK: Zeker wanneer het gaat om zaken die hen niet direct aanbelangen.

BDG: Ik denk dat we toch nog te weinig moeite doen om te mobiliseren.

ES: In Jette wordt er nog massaal gemobiliseerd.

BDG: Wij hebben het er onlangs nog over gehad of de adviesraad niet het orgaan moet zijn om betogingen mee te helpen organiseren. Wij zijn echter tot de conclusie gekomen dat zoiets moet groeien vanuit een actiecomité waar niet alleen studentenafgevaardigden in zitten.

"De modale student is niet meer te motiveren door de oude slogans."

ES: De modale student is niet meer te motiveren door de oude slogans.

DM: In de klescampagne kwam duidelijk naar voor dat de studentenvertegenwoordiging vandaag vooral negatief en defensief wordt ingevuld: voor het behoud van de sociale sector, tegen toelatingsbeperkende maatregelen.

ES: De druk is momenteel zo groot. Vroeger werd er gevochten om iets te verkrijgen. Nu vechten we om iets te behouden.

SJ: We weten ook niet meer wat het is om niets te hebben.

ES: Ik kan tegen mijn vader, die een echte 68er was, nog zeggen: bedankt voor wat jullie voor ons gedaan hebben, maar wat gaan wij tegen onze kinderen moeten zeggen?

De Moeial bedankt jullie toch alvast voor dlt interview.

(Het interview werd in groep afgenomen. Alleen met Jeroen Beckers had De Moeial een apart gesprek. Zijn antwoorden op de vragen zijn in het groepsinterview gevoegd.)

Werner

Abonneren op De Moeial kan door te storten op rekeningnummer: 001-1386975-48 met vermelding van naam en adres. Gewoon abonnement: 250,- steunabonnement: 500,-

KULTUURKRANT

TREFCENTRUM Y
DIENST KULTUUR
02/629 23 25 - 23 26



lezing

VALLEJO, MODERNIST UIT PERU

De Peruaanse dichter César Vallejo (1892-1938) worstelde in zijn eerste dichtbundel "De zwarte herauten" (1918) met christelijke en modernistische tradities. In 1920 belandde hij als 'aanstoker van politieke relletjes' onschuldig in de cel. Daar schrijft hij het grootste deel van "Verdriecht" (1922), een bundel, uitermate moeilijke, maar baanbrekende poëzie waarin de dichter op zoek gaat naar een totaal nieuwe poëtica én mensvisie. Van 1923 tot aan zijn dood in 1938 verbleef Vallejo in Parijs. Hij bezocht in die periode tot driemaal toe de Sovjet-Unie en Spanje. Ondanks de crisissen die hij als schrijver en mens doorstond, bleef Vallejo schrijven: gedichten, artikels, romans, kortverhalen, ... Zijn latere poëzie zou hijzelf niet meer gepubliceerd zien. De Spaanse burgeroorlog was het thema van "Spanje, laat deze beker aan mij voorbijgaan", dat voor het eerst in 1939 door de Spaanse republikeinse soldaten werd verspreid. In zijn poëzie valt Vallejo de koloniale katholieke cultuur aan die zoveel Latijns-Amerikanen toen lijdzaam moesten ondergaan. Hij evolueert van christocentrische verzen naar marxistisch geïnspireerde gedichten die doordrenkt blijven van een opmerkelijke individualistische toon. Als mesties voelde Vallejo zich slachtoffer van raciale discriminatie, als overtuigd communist wist hij hoe de arbeidersbeweging in gevaar werd gebracht door de Spaanse Burgeroorlog. Ook zijn oordeel over de Sovjet-Unie was zeer genuanceerd. De gedichten die hij in de laatste periode van zijn leven schreef, zijn wanhopige teksten die schreeuwen om sociale en politieke rechtvaardigheid. Vallejo is een zeer moeilijk en complex, maar tevens geniaal modern dichter, een grondlegger van de Latijns-Amerikaanse en universele poëzie. Via deze goed gedocumenteerde bloemlezing van de auteur en vertaler Bart Vonck, kan de Nederlandse lezer voor het eerst uitgebreid kennis maken met een rijk en gedurfd oeuvre.

woensdag 13 december-20u
Galery' V.U.B.-inkom gratis



expo

MALOU SWINNEN Personae

Vrouwenportretten in zwart-wit, haarfijn getrokken en steeds intrigerend. Malou Swinnen noemt elke foto een zelfportret. Van haar foto's gaat een dwingende erotische kracht uit. Ze ontcijfert haar modellen tegen een sober gehouden decor maar steeds met een intrigerend attribuut. Haar vrouwen wisselen voortdurend van rol, van persoonlijkheid, van masker.

Vernissage : vrijdag 12 januari 1996 om 19 u00.
Inleiding : Johan M. Swinnen, Voorzitter Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten te Antwerpen.

12 januari 1996 - 16 februari 1996
Gebouw M - Rectoraat



video



VRIJE VIDEO

Zoals het vrij podium één manier is waarop de studenten zich uiten, is video een ander medium dat de laatste tijd makkelijker in gebruik is geworden en waar heel wat mee geëxperimenteerd wordt. Vandaar dat elke maandag, wanneer er geen vrij podium is, het Kulturkaffee omgedoopt zal worden tot videozaal. Elke student die wil kan op aanvraag zijn kortfilm vertonen. Graag hadden wij die film in ons bezit, de maandag ervoor. Afleveren op de Dienst Kultuur. Wij hopen dat het iets meer storm loopt.

maandag 18 december
Kulturkaffee-vanaf 21u



concert

Q-CONCERT NIEUWJAARSCONCERT

U hoort het BRTN-Filharmonisch orkest samen met het BRTN-koor, pianist Marc MATTHYS, de sopraan Helen ADAMS en de tenor Donald GEORGE. Het geheel staat onder leiding van dirigent Alexander RAHBARI.

Het programma is als volgt:

Overture Donna Diana
Variaties op een oud Vlaams volkslied
Warschau Concerto
solist Marc Matthys, piano
Italiaans Capriccio

Van Reszniczek
V. Legley
R. Addinsell

P.I. Tsjaikovskij

Muziek uit musicals van Richards Rodgers & Oscar Hammerstein 2nd

Soli: *Helen Adams*
Donald George
BRTN-koor

De kaarten tegen de prijs van 500,-BF zijn te koop aan de reserveriebalie op de concertavond zelf.

Reserveren kan echter tot en met 1 januari 1996 bij de BRTN - Dienst Openbare Uitzendingen en Ontvangst, 02/741.51.60. en dit tijdens de kantooruren. Vanaf 2 januari 1996 wordt de plaatsbespreking verricht op de VUB, Dienst Public Relations, 02/629.21.98. telkens van 9 tot 16u.

Ook gereserveerde kaarten worden opgehaald aan de reserveriebalie op de concertavond zelf.

vrijdag 12 januari 1996 - 20u
Aula Q, Roger Van Geen.



concert



DIGIDUB (B)

Hoe het kan verkeren... 'Digidub' begon in 1991 haar carrière als platenlabel en studio. In 1992 scoorde ze een undergroundhit met de single 'Skunk', waarna ze besloot om ook als groep door het leven te gaan. Vandaag is 'Digidub' één van de grote beloften in de 'dub' scene. In oktober verscheen haar eerste CD '16 Millions of An Inch', waar op meesterlijke wijze dub, house, techno, reggae en hardcore tot één muzikaal festijn samensmelt. Het Kulturkaffee als dance-tempel? Met 'Digidub' vast en zeker!

donderdag 14 december 1995
Kulturkaffee-inkom gratis-21u



concert

Q-CONCERT NIEUWJAARSCONCERT

U hoort het BRTN-Filharmonisch orkest samen met het BRTN-koor, pianist Marc MATTHYS, de sopraan Helen ADAMS en de tenor Donald GEORGE. Het geheel staat onder leiding van dirigent Alexander RAHBARI.

Het programma is als volgt:

Overture Donna Diana
Variaties op een oud Vlaams volkslied
Warschau Concerto
solist Marc Matthys, piano
Italiaans Capriccio

Van Reszniczek
V. Legley
R. Addinsell

P.I. Tsjaikovskij

Muziek uit musicals van Richards Rodgers & Oscar Hammerstein 2nd

Soli: *Helen Adams*
Donald George
BRTN-koor

De kaarten tegen de prijs van 500,-BF zijn te koop aan de reserveriebalie op de concertavond zelf.

Reserveren kan echter tot en met 1 januari 1996 bij de BRTN - Dienst Openbare Uitzendingen en Ontvangst, 02/741.51.60. en dit tijdens de kantooruren. Vanaf 2 januari 1996 wordt de plaatsbespreking verricht op de VUB, Dienst Public Relations, 02/629.21.98. telkens van 9 tot 16u.

Ook gereserveerde kaarten worden opgehaald aan de reserveriebalie op de concertavond zelf.

vrijdag 12 januari 1996 - 20u
Aula Q, Roger Van Geen.



NEVEN (B)

Het laatste concert van het jaar is altijd iets speciaals. Met 'Neven', een Belgische 'trip hop' band, zullen maar weinigen op hun stoel blijven zitten. De cocktail van experimentele trip hop, inslaande beats en techno trance is een godendrankje voor iedereen die van feesten én goede muziek houdt.

Peter Clasen: programming, sampling - Oliver: congas, percussie - Johan: trompet, akoestische gitaar
Hubert/Gwen: visuals - Duke: mixing

DJ VADIM (GB)

Wie na 'Neven' nog steeds geen danskriebels voelt -wat ons ten zeerste zou verbazen- zal zeker niet kunnen weerstaan aan de uitpattingen van DJ Vadim. Dit Engelse heerschap weet immers als geen ander op inventieve wijze, funkjazz, dubb en laidback beats te vermengen. Het maakt van zijn composities verrassende luister- en dansvoer dat zich niet in een vakje laat brengen.

donderdag 21 december 1995
Kulturkaffee-inkom gratis-21u

POPGROEP ONTVOERD DOOR BUITENAARDSE WEZENS

Het lijkt te bizar om waar te zijn. Doch de leden van de muziekgroep vertellen allen net hetzelfde verhaal. Vooraanstaande wetenschappers slagen er niet in hun uitlatingen te ontcrachten en staan voor een raadsel. De Gogo Boys zijn ontvoerd door ruimtewezens ... en teruggebracht!

Elsam

Van onze verslaggever ter plaatse

"We weten dat jullie ons niet geloven. Daarmee wilden we eerst niet mee naar buiten komen. Maar Irvin bleef weg, dus moesten we wel naar officiële instanties stappen en die hebben de zaak aan de grote klok gehangen." Aan het woord is Myz Sloager, drummer van de Gogo Boys. De leden van de groep schamen zich een beetje om over het hele voorval te praten. De angst om voor lunatics te worden gehouden zit er diep in. Zangeres Katrien wil na lang aandringen toch vertellen wat er precies gebeurd is die vrijdagavond. "We hadden een repetitie bij Gogo Fred toen er plotseling een fel licht verscheen. We zagen in de tuin een soort van torus met drie buizen naar het midden toe landen. We stonden als verstande toe te kijken en werden als het ware het ruimteschip ingezogen." de muzikanten zouden dan een tijd buiten bewustzijn geweest zijn. "Het volgende dat ik me herinner is dat ik wakker werd op een soort van bed met rondom mij kleine mannetjes met lang haar en een bandje rond hun hoofd," aldus Gogo Boys-gitariste Lieve. "Toen ik rondom mij keek zag ik de anderen en ook ons materiaal." De instrumenten van de pophelden bleken hun redding te zijn. "Omdat ze al uren naar ons aan het staren waren, besloten we maar een liedje te spelen voor die aliens," getuigt Myz Sloager. "Ze bleken het afschuwelijk te vinden en we werden opnieuw in een soort trance gebracht. Toen we weer bij posities kwamen bleken we in Eversel, Gogo Freds hometown, terecht gekomen te zijn."

Irvin the Spacepig

Groot was de verbazing bij onze vrienden toen bleek dat gitarist Irvin the Spacepig niet meer bij hen was. Verschillende meningen doen de ronde. Volgens Gogo Fred is het een vergissing die de ruimtewezens begaan hebben. "Ze zullen op zijn identiteitskaart Spacepig zien staan hebben n hem naar een of andere ruimtevarkenswakerij gebracht hebben," meent de bassist. Drummer Myz denkt eerder dat hij uit het

ruimteschip gevallen moet zijn bij het instappen. "Hij ging als laatste binnin en ik meen dat hij weggekaptuleerd werd toen ze de laadklep dicht deden." Lieve hoopt gewoon dat hij op een andere plaats dan zij terechtgekomen is en dat hij alsnog tevoorschijn komt. Vele fans zijn dezelfde mening toegedaan en zijn een massale zoekactie begonnen naar de verdwenen gitarist.

Mysterie

Vele tekens wijzen erop dat de melomanen niet gedroomd hebben. "De volgende repetitie speelden we alle vier een nummer dat we nog nooit gespeeld hadden, foutloos," aldus Gogo Fred. "het had zelfs al een titel: *Song one from outer space*. Heel bizar." De groepsleden werden elk afzonderlijk onderzocht door Dr. David Jacobs, een autoriteit op het gebied van buitenaardse ontvoeringen. Ook bij kon niets anders dan beamen dat de rockers de waarheid spraken. "Ik heb verschillende tests met ze gedaan en veel typische kenmerken, voorkomend bij mensen ontvoerd

door extraterrestrials vind ik ook bij hen terug. Zo beschreven zowel Gogo Fred als Myz Sloager minitiefs het toestel dat de ruimtewezens gebruikten om hun sperma af te tappen en kon Katrien een kaart tekenen van het sterrenstelsel waar de ontvoerders zouden vertoeven. Vreemd genoeg werd dit deel van het heelal pas drie weken na mijn test ontdekt door voor-aanstaande astro-nomen."

De popsterren lijken geen blijvende gevolgen te hebben overgehouden aan het hele voorval, alleen zijn ze allemaal diep bedroefd om de verdwijning van hun gitarist Irvin the Spacepig. Daarom wensen ze ook aan deze zaak zo weinig mogelijk ruchtbaarheid te geven. "Het verlies van een groepslid op zo een merkwaardige manier is niet iets om commercieel uit te buiten, hoe lucratief het ook mag zijn," aldus een zichtbaar aangeslagen Myz Sloager.

MC

REMCO CAMPERT & JAN MULDER.



Geletterde mensen in de subtiële anecdotiek

Campert en Mulder gaan samen al zes jaar de boer op. In Nederland trekt het literaire duo volle schouwburgen. Tot vijftien keer per maand vertonen ze er hun podiumkunsten. In België waren ze ook reeds samen te zien en Remco Campert bezocht Saint-Amour met zijn gedichten. Hun jarenlange samenwerking groeide uit tot een hechte vriendschap en vertaalde zich in een boek (*Fiebelekwinten*). Voor deze literaire voorstelling werd gezocht naar thematische overeenkomsten in hun werk. Die zijn zeker aanwezig ondanks het verschil in stijl en levenswandel bij de heren scribenten. Voor de Belgische toehoorders werd bovendien een programma opgesteld dat minder 'Nederlands' getint is. Een impressie.

Vele kleintjes

Dit is de titel van een recente (beruitgave van Remco Campert met een aantal van zijn korte stukjes. En dat is het programma dan ook: een verzameling van cursiefjes en korte verhalen. Jan Mulder teert, ondanks zijn grotere schrijfwede, vooral op het samenschrift (zie supra) dat quasi volledig draait rond hun podiumervaringen en alles wat daar bij komt kijken.

De ijdele jongeling opent met een stukje getiteld *Onderweg met Remco Campert*. Beide heren gaan vaak samen naar (hun eigen) voorstellingen in Mulders wagen. Campert houdt wel van een sigaretje op tijd en stond maar is minder op de hoogte van de hedendaagse design van een automobiel. Zijn speurtocht naar een assenbak eindigt dan ook in een ongewilde vernieling van het ganse interieur van de wagen. Hij faalt op de technische nummers, merkt Mulder gevat op. De daaropvolgende stukjes handelen over plankenkoorts en eerste ontmoetingen in werkverband. Hieruit komen we te weten dat Campert allesbehalve stipt en onbevreesd is. Mulder kreeg op zijn eerste dag te Anderlecht zwaar een volledige uitzet - van strijklank tot nog te rijpen wijn - cadeau van de 'harde' en begoede kern van supporters. Ter illustratie een fragment van Campert uit *Fiebelekwinten*:

Soms lees ik voor uit eigen werk. Omdat ik nu mijn zenuwen beter in bedwang heb als vroeger, zie ik daar tegenwoordig niet meer zo erg tegenop. er waren tijden dat ik naar zo'n voorleesavond ging met het gevoel op weg te zijn naar een plek waar men mij zou onthoofden. Terwijl ik in de trein zat, sloeg men ginder de laatste spijker in het schavot en probeerde de valbijl nog even uit op een jonge plaatselijke schrijver. Ja hoor, hij deed het.

Vrouwen en 'het' doen is het onderwerp van de volgende columns. Het rijke seksleven van rosse Mona, vliegenier Bob met een bromtoll in bed en het fenomeen van de liefdesverklaring via de krant worden op een luchtige wijze overgemaakt aan het publiek. Net voor de pauze krijgen we nog enkele indrukken van

Antwerpen voorgeschoteld. Voor Mulder is de Scheldestad een toevluchtsoord voor de rijke Nederlandse zakenman en zijn gebontjaste vrouw. Zij zoeken er elk afzonderlijk, respectievelijk met hun secretaresse-maitresse en hun gespieerde jongeling, de rust en de intimiteit van de oude stad op. De trek is echter zo massaal dat er al files ontstaan ter hoogte van Wuustwezel. Het oude bioskoopparadijs op de Keyzerlei is voor Campert een protserige en indrukwekkende bedoening, die echter haar fleur verliest zodra men er een voet binnen zet. De kartonnen decorstukken en de onvermijdelijke reclameplaatjes, waarvan de schaarse tekst zo nadrukkelijk voorgelezen wordt dat het geheel een wat debiele sfeer uitademt.

Na de pauze gaan we *Ten huize van Jan Mulder*. De interviewer heet Remco Campert. Zoals in de al wat verouderde verzamelingen met dezelfde naam is het een en al literatuur wat de klok slaat. Of Mulder veel verschil ziet tussen schrijven en voetballen? Wanneer het opus magnum, dé voetbaroman, er aan komt? En natuurlijk wat Jan vindt over de meesterlijke, internationaal erkende... Johan Cruyff? De rollen worden later omgedraaid. Mulder blijkt een braver interviewer, die een schuchtere poging onderneemt om de grote Campert te vragen wat hij nu van de interviewer en schrijver vindt. De schrijvers hebben er best wel lol in en er wordt lustig geïmproviseerd. Andere stukjes gaan dan weer over de accordeonaffaire van Mulder; over de door Campert in het oog gehouden en zelf zijn ontuchtige vrouw bespiedende jaloerse echtgenoot; over de a-macho.

Twee stukjes die eruit springen door hun speels taalgebruik zijn *Tute* en *Tot zoens*. Het eerste is van de hand van Jan Mulder. Na de Friese oorsprong van het woord verklaard te hebben (*tute* = zoenen) overloopt hij in sneltreinvaart en met een lichte poëtische tred een aantal werkwoorden waarvan bekketrekken en harrewarren nog de meest gekende zijn. Campert ten slotte laat ons genieten van zijn articulatie in het Spaans. In het Nederlands wel te verstaan. Zijn taalkundige queeste naar postzegels en een enveloppe in

een *Tabacos* klinkt ongeveer zo:

Goedegommel. (Dat is mijn ochtendgroet bij het binnenkomen van de winkel.) / Wat wensst u? (De winkelier heeft al iets schichtigts in zijn ogen.) / Twee pestzags van zus peezetas en een vanderlof astamblijf. / Welk merk zei u precies? (De winkelier begint aan een lange opsomming van zijn sigarettenmerken. Ik begrijp dat er iets niet goed is gegaan.) / Nee, nee, geen sigoeretzums. Ik wil hebben poezeggers en een ankerdop. Asserblief.

Dankzij een lokale klant die voor hetzelfde komt, geraakt Campert uiteindelijk toch aan zijn schrijfwaren. Met een welgemeend *Tot zoens* verlaat hij de zaak en de zaal.

Twee generaties plezier

De schrijvers zijn dan wel dikke vrienden, hun schrijfstijl en verteltrant zijn sterk verschillend. Hun leeftijdsverschil en levensloop zal hier wel voor iets tussen zitten. Campert vertelt vaak over weinig actiegerichte toestanden en put uit 'at nietsdoen zijn inspiratie. Mulder zoekt het meer in hektische situaties en misgelopen voorvallen. De eerste heeft dan ook een gezapiger manier van voordragen, net alsof hij juist van tafel komt. Hij durft dan ook wel eens te 'smakken'. De voormalige Ajaxiet (om dan maar eens een trendy woord uit de sportjournalistiek te gebruiken) werkt meer met climaxen in zijn teksten, die veelal gepaard gaan met een stemverhoging en tempoversnelling.

De band tussen beide heren moet ook blijken uit het decor. Het is een woonkamer, zodat het lijkt alsof de een bij de ander op bezoek is. Het ontwerp (Jan Vanriet) omvat ook enkele subtiële details die verwijzen naar de vrienden van het eerste schriftuur. In een uitboek wappert een cornervlagje. De met foto's bedrukte gordijnen en het gekleurde raamwerk doen denken aan Camperts opvallende hemden. Die huiselijke sfeer zorgde er voor dat de lage opkomst niet stoorde.

MVH

Speellijst

15/12/95 : Lokeren (09/340.50.51)
18/12/95 : Dilbeek (02/466.20.30)
20/12/95 : Leuven (016/22.21.13)
21/12/95 : Tongeren(012/39.38.00)
22/12/95 : St Niklaas(03/776.39.39)

DE BIZARRE WERELD ROND IN 14 DAGEN



@ In het Noordnederlandse Groningen wordt er gewipt voor de wetenschap. Tien paartjes zullen in een soort röntgenbuis de liefde bedrijven om alzo een licht te werpen op de geslachtsdaad. De röntgenbuis is watergevoelig en door magnetische stralingen registreert het exact wat er gebeurt als het mannelijk geslachtsdeel zich in de vagina beweegt.

@ Er komt een discussie over de drugproblematiek in de Kamer naar aanleiding van het wetsvoorstel van PS'er Patrick Moireau om cannabisgebruik te legaliseren. Ondertussen keurde de ministerraad een wetsontwerp goed dat het behandelen van drugverslaafden met methadon een wettelijke basis moet geven. Ook de federale regering keurde een wetsontwerp goed dat de gemeenschap moet toelaten een spuitenruilprogramma op te zetten, buiten het apothekercircuit om. Dit alles mag, wordt er opgemerkt, in geen geval als een aanmoediging tot druggebruik worden beschouwd.

@ **Studentenbetoging deel I:** In Luik heeft de uit de hand gelopen Franstalige studentenmanifestatie het stadsbeeld heel veel schade berokkend (ruiten aan diggelen, het stadhuis moest er ook aan geloven). Het FEF (Vereniging van Franstalige studenten) heeft besloten om tot februari geen acties meer uit te voeren (uitgezonderd de betoging van 13 december). Studenten en politici geven elkaar de schuld. De studenten noemen de incidenten een gevolg van de provocatie door de ordediensten, die de hele studentenbeweging in diskrediet wilde brengen. Anderzijds beweert de Luikse burgemeester Jean-Maurice Dehoussé (PS) dat de studenten de laatste weken in volle anarchie (?) handelden. Toch wijst een woordvoerder van Vande Lanotte (minister van Binnenlandse Zaken) minder beschuldigend in de richting van de studenten. Nogal wiesds, 'zijn' ordediensten sloegen erop los.

@ **Studentenbetoging deel II:** Zo'n 1500 geneeskundestudenten hielden een betoging door Brussel om te protesteren tegen de plannen van de federale regering om het aantal artsen te beperken. Via contingentering willen minister van Volksgezondheid Colla (SP) en minister van Sociale Zaken De Galan (PS) het medisch aanbod reduceren. Volgens de statuten moet er eerst een structurele hervorming van de gezondheidszorg komen. Ook de bekwaamheidsproef van Onderwijsminister Van den Bossche (SP) zien zij niet zitten. De kans om dit alles tegen te houden, is echter heel klein geworden. Er werd immers al een technische commissie geïnstalleerd, die een bekwaamheidsproef voor de eerste kandidatuur geneeskunde en tandheelkunde moet voorbereiden.

@ **Studentenbetoging deel III:** In Gent en Hasselt hebben minstens 2000 regentaatsstudenten betogd tegen de plannen van Onderwijsminister Van den Bossche (SP) om het pedagogisch onderwijs te hervormen. De VLOR (de Vlaams Onderwijsraad, een adviesraad waar verschillende onderwijsgeledingen worden samengebracht) steunde die betoging. Voor de VLOR moeten regentaatsstudenten de mogelijkheid

krijgen om een tweede vak voor de tweede graad secundair onderwijs uit te diepen. Van den Bossche wil dit beperken tot één vak.

@ 5 procent van de Walen is arm: 25 procent leeft in moeilijke omstandigheden en 40 procent zou arm zijn als de sociale zekerheid niet bestond. Deze gegevens komen uit de studie 'Sociaal portret van Wallonië'. Ofschoon we er niet blij mee mogen zijn, is er toch nog deze schrale troost. België kent met zijn 4,7 procent immers de laagste armoedegraad van de Europese Unie. In Nederland en Luxemburg is dit 5,2 procent; in Duitsland 5,6 procent; in Frankrijk 7,6 procent; in Groot-Brittannië 9,4 procent. In Amerika, tenslotte, bedraagt de armoedegraad niet minder dan 18,4 procent!

@ De Vlaamse parlementscommissie voor onderwijs keurt de onderwijsbegroting '96 goed. Die bevat de fel gekontesteerde niet-indexering van de werkingsmiddelen voor het secundair onderwijs. Minister van Onderwijs Van den Bossche (SP) garandeert dat de maatregel maar 1 jaar geldt.

@ Op de Wereld-Aidsdag maakt het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie bekend dat er 780 Vlamingen, onder wie negen jonger dan 15, met het HIV-virus besmet zijn.

@ Fred Chaffart, de voorzitter van de Belgische Vereniging van Banken, pleit voor de invoering van het bankgeheim en de afschaffing van de successierechten. Dat zou, volgens hem, het investeren van risicokapitaal stimuleren.

@ In Haïti trouwt president Jean Bertrand Aristide met een juriste. Aristide was gedurende 6 jaar priester, maar werd omwille van zijn politieke actie door Rome ge-excommunicëerd.

@ De Spanjaard, Javier Solana Madaralaga, werd verkozen tot de nieuwe secretaris-generaal van de NAVO. Solana staat bekend als een bedachtzaam en integer man. Zijn rebellie tegen Franco-Solana was lid van de door dictator Franco verboden socialistische partij PSOE- wordt beschouwd als een daad van politieke moed. Hij wordt bovendien omschreven als een overtuigd Europeaan en Atlanticus.

@ 203.500.000.000 frank willen de Italiaanse Staat en de Katholieke Kerk besteden aan de viering van het jaar 2000, dat door de paus tot Hellig Jaar is uitgeroepen. Voor die tijd wil Johannes Paulus II ook 50 nieuwe kerken gebouwd zien in Rome, de hoofdstad die nu al bijna 1000 katholieke kerken rijk is. Het geld daarvoor moet komen uit de portefeuilles van de gelovigen, die met een gulle gift hun 'christelijk hart' tonen.

@ De KUL zal binnenkort campuscondoomautomaten toestaan. Deze automaten komen op plaatsen te staan waar er veel studenten over de vloer komen: het universiteitsrestaurant en het sportcentrum te Heverlee. Eerdere voorstellen tot plaatsing van deze toestellen stuitte bij de vorige rector, Roger Dillemans, op een onverbidelijke nee.

@ En om helemaal in de feeststemming te komen, dit laatste bericht nog. Verkeersboetes zijn big business geworden in België. Eén kamer van de Brusselse politierechtbank is goed voor een dagopbrengst van meer dan een half miljoen frank. (Brussel heeft alleen al 5 kamers). Per jaar betekent dit 62 miljoen voor de Belgische schatkist. Voor volgend jaar blijven de tarieven ongewijzigd en worden ze gelijkgeschakeld in alle arrondissementen. Zeg niet dat we je niet gewaarschuwd hebben als je de volgende misdrijven pleegt: als u fout parkeert kunt u een boete verwachten van 2100 tot 4200 frank; als u door een oranje of rood licht rijdt eist de staat van u tussen de 5600 en 26.600 frank; wanneer u een snelheidslimiet met 10 km/u overschrijdt betaalt u tussen 5600 en 26.600 frank; als u tenslotte een agent beledigt omdat u alweer een boete krijgt, verwacht u dan maar aan de rekening van 5200 tot 40.000 frank. Zo, prettige feestdagen verder.

LETTERVENTER

DE TOESTAND OMTRENT MR. BLUE.

Verleden week is m'n hoofd ontploft. Het mag een medisch wonder heten dat ik u hier nu over kan berichten. Vergeef me dat ik een weinig onsamenhangend klink. M'n kop is gewikkeld in een groot wit verband. U zou me moeten zien, ik lijk wel 'the invisible man'! Bovendien heb ik barstende hoofdpijn, hetgeen men dan ook letterlijk mag nemen. De specialist zegt dat ik het rustig aan moet doen, maar daar heb ik helemaal geen oren naar. Ik heb trouwens helemaal geen oren meer. De kuisvrouw heeft ze, toen ze m'n kot schoonmaakte na de onzalige gebeurtenis van een week geleden, naar alle waarschijnlijkheid met het huisvuil meegegeven (in de waan verkerend dat het hier twee hespesneden in een beginnende staat van ontbinding betrof; immers het mens is een beetje bijziend, ik had inderdaad enorme flappers en, toegegeven, m'n kot is niet het voorbeeld van zindelijkheid). Momenteel sta ik op de wachtlijst betreffende oortransplantaties. Het vinden van donors is geen sinecure. De specialist zegt dat ik een moeilijk ventje ben, maar, zeg nu zelf, zwarte of bruine oren naar een witte kop, dat is toch geen gezicht! En muizenoren wil ik absoluut niet.

Als u zich nu afvraagt wat de oorzaak is van de toestand waarin ik me heden bevind, dan zeg ik u: steek uw neus in uw eigen zaken (over mijn neus zal ik maar zwijgen, zeker). Toch wil ik er wel het volgende over kwijf. De oorzaak is niet direct met de vinger aan te wijzen, noch met de hand, noch met enig ander lichaamsdeel. En m'n geheugen is ook niet wat het was. Het was eens een enorm geheugen, dat weet ik zeker, ik moest me mezelf er steeds aan herinneren. Neen, het moet een samenloop van omstandigheden zijn geweest die de aanleiding gaf tot wat er gebeurd is.

Zeker is dat de dood van m'n vogelbekkier er voor iets tussen zat. Het beest was aan het creperen. En ze hebben het een spuitje gegeven. Euthanasie is in België voor vogelbekkieren geen probleem. Marcella, want zo heette ze na de geslachtsoperatie, stonk uit haar bek. Dat kwam, volgens de paardenmeester (zo noemt men een dierenarts in de omgeving van de streek waar ik geboren ben) en die zou het toch moeten weten, door een vergoederde schimmelvorming in het spijsverteringskanaal te wijten aan verkeerde eetgewoonten. Wist ik wat een vogelbekkier at. Ik dacht toch dat omnivoor 'alleseter' betekende. Ik heb ze na een korte plechtigheid (met muziek van Nine Inch Nails, want daar kon ze toch zo om janken) gecremeerd in de open haard. Had ik het ook eens warm op m'n kot.

Een andere omstandigheid zou kunnen liggen in een overdosis televisie. Ik heb me die bewuste avond een weg door het prime time aanbod gezapt. Een mens moet toch op de hoogte blijven van de programma's waar half Vlaanderen voor thuisblijft. Immers, met een negatief antwoord op de vraag of je naar "Familie" hebt gekeken (ik kijk naar m'n eigen familie nauwelijks om), word je gearandeerd getraceerd op een koppelt schotelogen. Als kwam je uit een ander melkwegstelsel. Jezus Christus! Sint Boudewijn! Moeder Anita! Coca Cola! (zo wordt m'n sponsor ook eens vermeld) Wat ik toen gezien heb! Je houdt het niet voor mogelijk! De Kampioenen. Eén keer heb ik gelachen, toen de lachband bleef hangen. Tijdens HT & D heb ik de gordijnen opgegeten. En na het zien van Marlène kreeg ik spontane haaruitval. En toen moet het gebeurd zijn. Ik zag, ik zag, mijn god, oh neen... Nicole De Waele met de dagelijkse horoscoop!

Ja, ja een mens maakt wat mee. Maar het gaat al veel beter, op enkele kleine ongemakken na. Zo heb ik daarmee de intravenese toegediende spaghetti van de vloer moeten schrappen. Maar kom, geen bulen zonder botten, geen wol zonder schapen, geen kindjes met voorbehoedsmiddel. En als de lucht invalt, zijn alle mussen dood. En was ik getrouwd, dan had ik leuke kinderen. Tenzij ik nog altijd de hallucinatie beleet die ontstond tijdens m'n geboorte.

Uw ondergenen MR. BLUE, ten prooi aan existentiële twijfel en onderhevig aan een chronische aanval van 'Ontvoerd door een UFO'-paranoia.

Van De R@DIO naar FM BRUSSEL

De moeizame wording van een Brusselse studentenradio

Voor een korte tijd had de VUB een eigen studentenradio. Op 13 november begon DE R@DIO met uitzenden. Tien dagen heeft het mogen duren. Toen heeft de Gerechtelijke Politie de zendinstallatie in beslag genomen en verzegeld. Wij hadden een gesprek met Jan Caerts, één van de drijvende krachten achter dit initiatief, die eerst even kort het verloop van de gebeurtenissen schetst.

Jan Caerts (JC): het is allemaal begonnen met een aantal mensen van de VUB, die op radio Campus, de Franstalige studentenradio van de ULB, welkels een aantal uren radio maakten. Zij vonden het echter nogal gek, dat ze als nederlandsstalige studenten enkel terecht konden bij een Franstalige radio. Toen is het initiatief genomen om te proberen zelf een eigen radiostation uit de grond te stampen. Bij het Ministerie van Cultuur van minister Weckx kregen we echter geen respons. De minister was van mening dat er reeds teveel radiostations bestaan. Wat volgens mij klopt, maar niet voor Brussel. In Brussel zijn er veel meer Franstalige radio's dan nederlandsstalige. De afwijzing van de minister heeft ons echter niet afgeschrikt en we besloten de knuppel in het hoenderhok te gooien. Van de Sociale Raad kregen we een lening van 100.000 frank, die we gebruikt hebben voor de financiering van het reeds aangekochte materiaal voor de uitzendingen op Campus en voor de aankoop van nieuw materiaal. Wij zijn dan op 13 november gestart met een pirat-radio, onder de naam 'de r@dio', vooral om de nodige media-belangstelling te wekken. Tien dagen later werd onze zendinstallatie dan voor het oog van de camera's van TV Brussel door de Gerechtelijke Politie in beslag genomen en verzegeld. Wij hebben onmiddellijk daarna veel steunbetuigingen kunnen ontvangen vanuit de nederlandsstalige culturele wereld. We zijn dan ook gestart met een petitie-actie, waar ondertussen al meer dan 170 personen uit de culturele wereld op ingetekend hebben, vooral veel prominenten uit de journalistieke wereld. Ondertussen hebben we een vzw opgericht, de 'vzw Studentenradio Brussel' en een erkenning aangevraagd om te mogen starten met een lokale radio.

De Moel (DM): Hadden jullie verwacht dat de uitzendingen slechts tien dagen zouden duren?

JC: we vonden dat het nog lang geduurd heeft vooraleer er een einde aan werd gemaakt. Het was ons enkel te doen om de aandacht van de media te trekken. O.a. door overleg met Tuur Van Wallendaal, hebben we voor deze strategie gekozen.

DM: Wat zijn jullie verwachtingen omtrent de aanvraag tot erkenning?

JC: de minister, ondertussen Luc Martens, moet de aanvraag eerst lezen. De aanvraag wordt daarna doorgespeeld naar de Raad voor Lokale Radio's, die een advies uitbrengt, wat evenwel niet bindend is, maar wat toch meestal door de minister gevolgd wordt. Ik denk dat er een nieuw decreet zal komen, waarin de verschillende zendvergunningen opnieuw zullen bekeken worden. Ik ben, wat dit betreft, wel hoopvol, temeer omdat de Federatie van Lokale Radio's vragende partij is

voor een erkenning van specifieke campuszenders.

DM: De naam is ondertussen veranderd in 'FM Brussel'.

JC: 'De R@dio' was enkel de naam van het illegale initiatief. We willen nu in een constructieve sfeer verder werken aan de nieuwe aanvraag tot erkenning. Komt daarbij dat een lokale radio de verplichting heeft een roepnaam te hebben, die op regel- of tijdstippen moet te horen zijn. Deze roepnaam moet voorafgaan door de woorden 'lokale radio'. In ons geval zou dit betekend hebben dat we ons 'lokale radio De R@dio' zouden moeten noemen, wat een beetje vreemd zou overkomen. 'FM Brussel' heeft trouwens in het verleden reeds bestaan. Het was ook een jonge lokale radio.

DM: Vanuit o.a. de SOR is er reactie gekomen op de vaststelling dat jullie, met de oprichting van de nieuwe vzw, meer een koers weg van de VUB lijken te varen.

JC: We stonden vorig jaar ook op het punt van een vzw op te richten. We hadden toen ook een ledenlijst, met vooral mensen van de VUB. De nieuwe ledenlijst is inderdaad meer pluralistisch en een aantal leden van de SOR waren daar niet gelukkig mee.

DM: In de nieuwe ledenlijst ben jij de enige met directe banden met de VUB?

JC: Dat klopt niet helemaal. Naast mezelf zitten er ook nog o.a. Lieven Struye (KVS), Paul Corthouts (Beursschouwburg) en Karel Anhiers (journalist Persgroep) in. Allemaal mensen die de VUB zeker niet ongunstig gezind zijn.

DM: Wat kan zo'n radio, volgens jou, binnen het huidige medialandschap, aan meerwaarde opleveren?

JC: Zo'n initiatief is in de eerste plaats interessant voor de studenten, die zich op deze manier kunnen bekwalen in het radio maken. Voor de nederlandsstalige culturele organisaties in Brussel zou dit ook een uitstekend communicatiemiddel kunnen zijn en voor de Vlaamse Brusselaars een middel om op de hoogte te blijven van alles wat zich in Brussel afspeelt, waarbij ook de integratie van de studenten in het Brusselse culturele weefsel van belang is.

DM: Kan je dit initiatief situeren t.o.v. de andere Belgische studentenradio's? Ik denk bijv. aan radio Scorpio in Leuven of radio Campus (ULB) in Brussel.

JC: Radio Scorpio is geen specifieke studentenradio. Zij weigeren ook principieel om reclame uit te zenden. In Gent is nu ook radio Urgent actief. Zij krijgen een aantal uren zendtijd bij een andere lokale radio.

Specifiek aan ons initiatief is dat we willen vertrekken vanuit een professionele kern van betaalde krachten. De rest van de invulling kan dan gemakkelijker door studenten gebeuren. Die professionele kern is nodig om de continuïteit te verzekeren, wat dan weer van belang is voor onze geloofwaardigheid.

DM: Hoe denk je dit alles te

kunnen financieren?

JC: Alles hangt ervan af hoe we deze radio zullen invullen. Gaan we met veel professionele mensen en materiaal werken of houden we het eerder amateuristisch? Deze keuzes zijn nog niet gemaakt. Het budget, dat we nodig zullen hebben, staat dan ook nog niet vast.

DM: Wanneer starten jullie opnieuw?

Een bijdrage van het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking

Een school voor Shirazi, een concrete bijdrage aan samenwerken aan ontwikkelingen

Jecha en Somohe wonen in Shirazi, een dorp aan de Kenyaanse kust, 60 km van de stad Mombasa. Hun dorp is een van de voormalige Swahili stadstaten, gesticht in de 9de eeuw. Net als de 600 andere moslim inwoners zijn ze Washirazi en spreken ze Chichifundi, een dialect van het Kiswahi.

Jecha en Somohe hebben drie kinderen. Zij wonen samen met een getrouwde zus van Somohe en hun kinderen, de ouders van Somohe en nog enkele neven en nichten. Samen zijn ze met 15. Hun huis bestaat uit een dakbedekking van gevlochten palmbladeren en aarden muren. Het huis is vrij open aangezien zij er dagelijks kunnen genieten van een gezellig warm klimaat - dat met periodes ook vochtig en heet is.

Als Somohe haar ogen opent, wordt ze, elke dag opnieuw, verrast door de kleurenpracht van het ochtendgloren. Het is nog stil buiten, de ijle stilte van de morgen... Zij kleedt zich om, steekt het vuur aan en kookt de thee. Ondertussen zijn ook Jecha en de kinderen opgestaan. De kinderen staan te drummen rond het vuur waarop hun moeder en de andere vrouwen chapatis klaarmaken, platte vullende meelkoeke. Het valt Somohe op dat er steeds een gemeedelijke, gezellige sfeer bij het ontbijt hangt, ook als er droog brood op het menu staat.

Na het ontbijt, ongeveer 8u 's morgens vertrekt Somohe naar het veld, om er met de andere vrouwen op de Shamba te werken. Het veld ligt op een half uur wandelen, aan de rand van het dorp, achter de kokospalmen. Somohe's zus bindt haar peuter van 2 op de rug en draagt het gereedschap in een mand op haar hoofd. Het is het einde van het droogseizoen, dus tijd om manioek te planten. De vrouwen zijn goed op elkaar ingesteld, en het werk vlot. Het is nog niet te heet. Somohe hoort een vriendin praten over de alfabetiseringsgroep waar ze aan deelneemt. Een andere vrouw roddelt over haar schoonmoeder. Een derde klaagt over haar man, Somohe heeft dorst. Zij kijkt naar de zon en ziet dat het stilaan middag wordt. Tijd om te koken.

Als het eten klaar is, vandaag staat Ugale, een maismeeleebereiding met groenten, op het menu, komt Jecha aan. Hij is visser en vaart uit met een dao, een boot voor 5 man. Vandaag had de groep blijkbaar niet zo'n succes. Het enige wat Jecha meebrengt zijn een paar magere visjes. Zijn schoonbroer plaagt hem. Die is houtkapper maar weet wel iets van het vissen af. Hij zelf verkoopt het kappen van mangrovebomen, die opgekocht worden voor de industrie. Dat brengt ook wat op. Het mangrovehout wordt hij zelf ook aan, als bouw materiaal, als brandstof... Als hij werkloos is, wat wel eens vaker gebeurt, sprekt hij de (politieke) dorpsperikelen met andere mannen.

Na de middagpauze vlecht Somohe in de schaduw van een boom verder aan haar mat, die dient om de rijst op te drogen. Het is nu zo heet dat de aarde trilt. Somohe veegt het zweet af. Ook de anderen hebben last van de hitte, ondanks het zachte briesje dat nu opkomt. Toch belet het hen niet te werken en te praten. Het oudste dochtertje van haar zus helpt voor de eerste maal, de zoon is mee met zijn vader. De kleine kinderen van Somohe spelen ergens met andere leeftijdgenootjes.

Het vuur wordt na het avondeten weer aangewakkerd. Het is nu donker en allen zitten rond het vuur geschaard. Af en toe komt er een andere dorpsgenoot aangeslenterd om een babbeltje te slaan. Er worden grapjes over en weer verteld, of men leest met z'n allen een schaarse krant (de krant wordt in verschillende stukjes gescheurd die rondgaan). Het is voor eenieder een goede leesoefening, hoewel de mannen niet vaak toegeven dat hun leesvaardigheid al eens te wensen over laat.

Als het frisser wordt verdwijnt Somohe naar bed, waar ze in slaap wordt gewiegd door de kabbellende woordenkaden van diegenen die nog rond het vuur zijn blijven zitten. Eén voor één zoeken ook zij hun bed op. Jecha wacht als laatste tot het vuur is uitgesmeuld, dan vervoegt ook hij zijn vrouw. Het dorp haadt opnieuw in stilte...

Als Professor van de Universiteit van Brussel is het natuurlijk zeer gezellig om in zulks klimaat een activiteit te ontplooiën. Meer bepaald een prof, wiens naam we uit discretie niet vermelden (1), had een zeer spitsvondig idee. Hij houdt van een zacht klimaat én van oesters, en... startte o.a. met een wetenschappelijke experimentele oesterkweek in Gazi. Het lukte allemaal wel zo'n beetje en in 1994 werd beslist door het 'Kenya Belgium Project in Marine Sciences' (een schakel tussen de VUB en de 'Kenya Marine and Fisheries Research Institute', de oesterkweek uit te breiden. Het was de overgang van een wetenschappelijke naar een economische activiteit. Ofschoon de Washirazi nooit hebben zitten wachten op een oesterkweekproject, vertoonden de vrouwen van de alfabetiseringsgroep in Shirazi interesse. Zij wilden tijd en werk investeren en werden de spil van het oesterkweekproject in hun dorp. De financiële steun voor het project kwam van de Belgische ambassade. Over 3 jaar, na de eerste oogst, moet het geld worden terugbetaald. Nadien kan de winst van het project geïnvesteerd worden in een project van algemeen nut. En zo'n project, dat is er al lang. Want de vrouwen en mannen in het dorp willen een school voor hun kinderen. Niet dat er geen onderwijs is. Er is een alfabetiseringsgroep voor de vrouwen. Er is een madrassa voor de kinderen. Echter, een madrassa biedt

JC: We zullen ten vroegste op 1 oktober of 1 november van volgend jaar opnieuw beginnen uitzenden, indien we een zendvergunning krijgen. Wanneer dit niet gebeurt, zullen er andere initiatieven volgen. We doen er natuurlijk alles aan om de lening van de SOR te kunnen terugbetalen.

DM: Veel succes.

Werner

enkel onderricht in de religie en het Arabisch, niet in andere vakken. Een seculiere school waarin de eigen geschiedenis, aardrijkskunde, wiskunde etc. wordt onderricht, is een vereende dorpsambitie. De dichtsbijzijnde seculiere school ligt nu op 5 km afstand van het dorp. Dit is te ver voor 6 of 7 jarigen.

Jecha en Somohe zijn zeer enthousiast over de concretisering van het schoolproject, zoals ook de rest van de dorpsgemeenschap. Zij hebben actief stappen ondernomen. Een stuk grond werd door het dorp aangekocht en vrijgemaakt. Van de distriktautoriteiten hebben ze de verzekering bekomen dat in januari 1996 twee leerkrachten in de school zullen worden aangesteld. Veel kinderen begonnen dit jaar in de naburige dorpen, in de hoop volgend jaar (januari 1996!) een school in hun eigen dorp te mogen aanschouwen.

Naar aanleiding van het 10 jarig bestaan van het Kenyan Belgium Project was er vorige zomer een delegatie van de VUB op bezoek in Shirazi. UCOS werd vanuit Vubaros gevraagd dit project te helpen lanceren. Nodig is 150000 frank voor de infrastructuur van de school. Na een mailing bij alle personeelsleden op de VUB werd reeds 51000 frank opgehaald! Hiervoor onze meer dan welgemeende dank! Maar...we zijn er nog niet! Om de kaap van de 150000 frank te halen zal een tweede mailing worden rondgestuurd. Ook studenten kunnen letterlijk en figuurlijk 'hun steentje' bijdragen op 21 december. Samen met Forstis organiseert UCOS in het restaurant een informatiemiddag over de oesterkweek en het dorp, waarbij eenieder die dat wil en duit in het zakje kan doen. Bovendien is er die middag ook gelegenheid tot het nuttigen van een Afrikaanse maaltijd, u aangeboden door het restaurant.

UCOS steunt dit project omdat het gaat om een project dat opgestart wordt in antwoord op een authentieke behoefte, door de gemeenschap zelf uitgesproken. Wie mee wil bouwen aan de school kan storten op de rekening
001-06868450-57
van het Vredesfonds van de VUB, met de uitdrukkelijke vermelding
F 78 650 - SHIRAZI.
Giften van 1000 frank zijn fiscaal aftrekbaar. Een fiscaal attest wordt u bezorgd bij ontvangst van u storting.

Nicole Note
UCOS (Universitair Centrum voor Ontwikkelingscentrum)

(1) maar die al natuurlijk allemaal kent als P. Polk

Cirkeltje Cirkeltje aan de wand ...

De circulaire werd rondgestuurd. En daarin stond dat diegenen die niet wisten waarover ze praatten moesten zwijgen. Niet gelovende in zichzelf zwegden zij dan ook. Tot op de dag dat zij beseften dat ze beetgenomen waren. Toen besloten zij te gaan praten met diegenen die hen gezegd hadden dat ze moesten zwijgen. Maar de deur werd hen gewezen. Zij wisten namelijk niet waarover zij het hadden. De groten der aarde meenden het uiteraard goed met de mensen. Zij moesten hen maar vertrouwen. En vertrouwen deden ze. Maar na verloop van tijd begonnen zij te twijfelen vermits zij geen verandering zagen. Op een dag besloten zij te zwijgen. De volwassenen begrepen niet wat er aan de hand was. Zij voelden dat er iets aan het gebeuren was, maar zij wisten niet goed wat. Dus lieten ze maar betijen, vermits de kleinen der aarde toch niet over de kennis en de macht beschikten om de mensen gelukkig te maken. De groten begonnen zelfs sprookjes te vertellen om de kleintjes in slaap te wleggen. En slapen deden ze ... Maar hoe? Slapen deden ze om de beurt. De volwassenen werden niet meer met rust gelaten. De kleintjes werkten vierentwintig uur per dag en ze werden groter en groter, en talrijker en talrijker, en sterker en sterker, en beter en beter, en sneller en sneller... Op een bepaald ogenblik zwegden de volwassenen. En zij kwamen naar de kleintjes om hen te vragen wat zij gedaan hadden om zo ongelukkig te zijn. En de kleintjes antwoordden in koor: "Cirkeltje cirkeltje aan de wand, wie is de domste van het land..."

Achteruitgang is ook vooruitgang ?!

Sommigen denken dat vooruitgang betekent: vooruit, beter en meer. Anderen zeggen daarop: achteruit, slechter en minder. Of: zieker, trager en dommer. Sommigen denken dat achteruitgang betekent: achterlijk, irrealistisch en utopisch. Anderen zeggen daarop: verstandig, realistisch en fantastisch. Of: gezonder, sneller en slimmer. Allen samen zegt men: waarom? Zij zeggen: Daarom! Wij zeggen: Waarom? Waarom?

Simon de Blavure

VRIJ ONDERZOEK EINDELIJK VRIJ ?

Het denken mag zich nooit onderwerpen, noch aan een dogma, noch aan een partij, noch aan een hartstocht, noch aan een belang, noch aan een vooroordeel, noch aan om't even wat, maar uitsluitend aan de feiten zelf, want zich onderwerpen betekent het einde van alle denken...

(Poincaré)

Als leden van de VUB-gemeenschap zouden wij allen vertrouwd moeten zijn met deze uitspraak van Henri Poincaré. De studenten worden te pas en te onpas met dit citaat geconfronteerd, en de mensen die door de VUB betaald worden zijn verplicht een verklaring te tekenen die hierop gebaseerd is (de zgn. verklaring van Vrij Onderzoek). Wat is echter de implicatie van het zich akkoord verklaren met deze zienswijze?

Het vrije denken en het vrije handelen

Wanneer men stelt dat men handelt in functie van het principe van Vrij Onderzoek, dan "moet" men het citaat van Poincaré relatief letterlijk interpreteren. Hij stelt nl. dat het denken (en dus ook het handelen?) zich niet mag onderwerpen aan een dogma, maar enkel aan de feiten zelf. Het lijkt dus logisch dat ook het principe van Vrij Onderzoek niet tot dogma verheven mag worden, vermits dit het "einde van alle denken" zou betekenen. Met andere woorden, de aanhangers van het principe zijn verplicht om zich permanent te blijven bevragen over het principe en haar implicaties.

Vrij Onderzoek aan de VUB

Het onderwijs aan de Universiteit heeft het Vrij Onderzoek tot grondslag (Artikel 1 der Statuten). De Statuten zijn voor de VUB wat de Grondwet voor de Belgische Staat is. Dit betekent dat iedere beslissing die genomen wordt door de academische overheid conform het principe van Vrij Onderzoek moet zijn. Ook de daden van de beleidsvoerders, de academici, het personeel en de studenten dienen hiermee in overeenstemming te zijn. Anders gesteld: de VUB-gemeenschap mag haar denken noch haar handelen onderwerpen aan een dogma, een partij, een hartstocht, een belang of een vooroordeel.

Studiekring Vrij Onderzoek

Zoals het in een democratische rechtsstaat de gewoonte is dient er een instantie te bestaan die waakt over de naleving van de grondbeginselen. In een rechtsstaat is er een scheiding der machten: de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht. Aan de VUB is het de Studiekring Vrij Onderzoek die zich bezighoudt met de controle op de naleving van de grondbeginselen van onze Alma Mater. Die controle gebeurt door te kijken naar de "feiten". Indien de "feiten" zich blijken te onderwerpen aan "om 't even wat", is het de taak van de Studiekring om in te grijpen.

Verleden, heden, en toekomst

Het huidige bestuur van de Studiekring Vrij Onderzoek is zich terdege bewust van het feit dat er in het verleden heel wat fout gelopen is met de interne en externe werking van de studiekring. Maar het verleden is er om uit te leren. Momenteel is het bestuur dus volop bezig met een grondige herorganisatie. Deze tekst geldt dan ook als oproep aan iedereen die zich werkelijk bekommert om het Vrij Onderzoek. De studiekring vraagt niet veel, enkel begrip, steun en misschien een klein beetje sympathie. Hopelijk kunnen we op die manier samen waken over de instandhouding van het Vrije Denken en de VUB...

Zoals in ons vorige nummer geven we de poëtische zielen onder jullie al een voorsmaakje uit de nieuwe bundel van studiekring Vrij Onderzoek die weldra uitkomt

Tränen

Langzaam rollen bittere tranen over een verbitterd gezicht Ze proberen zich echt een weg te banen tussen wereld en gedicht

Ik wou ze daarstraks drogen, ik heb het geprobeerd maar soms bezit verdriet een vermogen dat voor geen zakdoeken zwicht

Thalia

Met sneeuw witte handschoenen Ijsbloemen plukkend Van bevroren ruiten. Verbleef ik in een ijzig land Waar liefde me verbannen had

Als ik je naam prevelde, Bevroor mijn stem Want in dat kille oord Was zelfs je naam gehuld In vlokke ijswolkes

Niets kon De ijskegels In mijn hart doen smelten

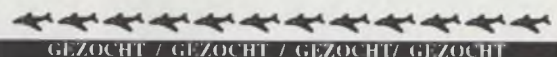
Grenzeloos Was mijn verlangen Maar oneindig diep Was de kloof Die overbrugd Diende te worden

Angst en wanhoop Ongewenste metgezellen In de diligence Getrokken door hengsten Van onstuimigheid

De knallende zwepen van de dood Hitsten hen op

De man op de bok Hij fluisterde Liefde is trilling van de echo des duivels

Bert Cuypers



GEZOCHT / GEZOCHT / GEZOCHT / GEZOCHT

Een luchtig duo zou graag een vliegend trio worden. Daarom zoeken zij een derde man/ vrouw die samen met hen een luchtdoop in het kerstweekend wil nemen in het Antwerpse (vliegveld Deurne). Geïnteresseerden in vliegen -in de meest fysieke zin van het woord wel te verstaan- kunnen hun vluchtnummer en andere navigatorische gegevens achterlaten op de luchttoeren van De Moecial (Y' naast het pilotencafé KK) ter attentie van eerste luitenant van de luchtmacht Jürgen Öste.

Vergeet Uw valscherf niet!



Seinvee vijfennegetig...

Bier, vrij onderzoek en ook schoppen tegen het establishment.

naar de morgen van 21 november 1995...

En St-Vé zoals alle anderen? Ja en neen. Er was meer volk dan vorig jaar, deels door het goede weer, deels door het alternatieve parcours. En tot spijt van wie 't benijdt. Alhoewel de zelfvoldane grijs van de winkeljuffrouwe van Wittamer wel weinig uitstaans zal hebben met de folklore die we ook dit jaar weer ten berde brachten. Denk maar aan 't VRG, de blauwe regens en het eierstruif, vermengd met fijngemalen graan. De politie van Brussel, die sinds kort de Rijkswacht bij het be(ge)lijden van onze beloningen vervangt, liet haar nu ook weer van haar beste kant zien. Hoedt u, want hier slaat men voor men praat. De thematiek van St-Vé was ook niet uit de lucht gegrepen. Numerus Clausus, herfinanciering van het onderwijs, en, tot slot, Willy Claes... Of, beste pro van het BSG, hadden we misschien beter het ABOS als thema gekozen? Wie weet, politiek en folklore kunnen af en toe wel eens samen op de Zavel. Misschien moet het wel eens meer gebeuren, 't is te zeggen, elke maand de stichter eren van onze moederuniversiteit, de ULB... Of na SV misschien, ergens in april, Broeder Van Geen? Och, d'arme man zou zich in zijn graf omkeren om zoveel heiligschennis. Mais où sont les neiges d'entemps merkte een enkeling op. Who cares. Eén van de weinige echte verbroederingsfeesten tussen studenten van de ULB en de VUB -- alhoewel 't niet aan ACE zal gelegen hebben. En ons enige doel dit jaar eigenlijk was om een eresaluut te brengen aan ons aller burgervader, dank zij wie alles toch nog kon doorgaan of liever, zijn vrouw. Doch, te midden van de Zavelse chaos was 't moeilijk om gecoördineerde acties te ondernemen. Dat sommigen er in slaagden, daar twijfel ik niet aan, net zomin als ik zou twijfelen aan de capaciteiten van d'OSB-leden om een voortreffelijk geuzenmaal te bereiden. Helaas was er niet genoeg. Maar is dit niet het allermooiste compliment dat je 'n kok kan geven? En al wat niet kon gegeten worden -- dit was echt niet veel, sommigen hadden zo'n honger dat zelfs de ogen van 't varken eraan moesten of geloofden zij dat dit de potentie kan verhogen -- werd smakelijk gedrapeerd overheen alle aanwezigen. En, zoals 't een efficiënt man of vrouw van de toekomst betaamt, herinnerde een uur later niets aan de zwijnerijen die plaatsgevonden hadden. Of 't moest het gebrek aan fuifgangers zijn, op de wel erg korte aprèsSVtd...

Ward Bresseleers.

BSG-AGENDA

FILMS

- donderdag 14/12 : PRÊT à PORTER (BSK)
TRUE ROMANCE (KBS)
- maandag 18/12 : TREESOME (Solvay)
MIDNIGHT EXPRESS (AI)
- dinsdag 19/12 : LITTLE ODESSA (AVSG)
DIE HARD 3 (KEPS)
- woensdag 20/12 : NATURAL BORN KILLERS (Lia)
BLINK (Solvay)
- donderdag 21/12 : PALLIETER (VRG)
STAR TREK (IG)

ZAAL

- donderdag 14/12 : BSG ZANGFEEST
- vrijdag 15/12 : PK CANTUS
- zondag 17/12 : Lia CANTUS
- maandag 18/12 : LWK TD
- dinsdag 19/12 : GKP TD
- woensdag 20/12 : FA KERSTCANTUS
- donderdag 21/12 : PPK CANTUS

De Moeial zoekt volop:

- ☎ telefonisten (M/D)
 - 💻 computer-specialisten (M/D)
 - 📝 subversieve Journalisten (M/D)
 - 🎨 cartoonisten (M/D)
 - ☕ Koffie-dames (M/D)
 - 🍷 andere dranken zijn eveneens welkom
 - 🏠 ENBO-specialisten (M/D)
 - 👥 en andere medewerkers (M/D)
- voor boeiend, toekomstgericht werk in een jonge, dynamische omgeving
- Gebouw Y (naast KK), tel. 02/629.23.58
- Wekelijkse redactievergadering: Donderdag om 18u

lezers

Gk-doop '95 of het verschil tussen dieren houden en van dieren houden

lezers

Op woensdagnamiddag 15/11 werd door GK promotie gemaakt voor haar doop door middel van een olifant, want bovendien nog een ritje op gedaan kon worden.

Wat is er nu aan de hand: ik hou van dieren, en daarom hou ik niet van dieren houden. Is het nodig dit uit te leggen? Wat ik juist mooi vind aan dieren is zien hoe ze in vrijheid leven. Een kanarie in een kooitje daar kan ik niet van genieten, omdat ik niet kan (en niet wil) genieten van de aanblik van gevangen medewezens. Dit geldt ook voor olifanten.

Olifanten zijn in hun natuurlijke biotoop kudde dieren, die sterk aan elkaar gehecht zijn. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat als een olifant gaat sterven, de andere leden van de kudde als het ware een soort afscheid nemen.

Er is wel een verschil tussen de Afrikaanse en de Indische olifant. De Afrikaanse is moeilijk af te richten, bij de Indische lukt dit. Neemt niet weg dat ook deze soort normaal een kudde dier is.

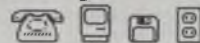
Deze dieren worden dan tam gemaakt, om af en toe wat kunstjes mee op te voeren. De rest van de tijd liggen zij ergens vast aan een ketting, wat ook bij dit exemplaar te zien was aan de afdrukken die deze ketting heeft achtergelaten op de linkervoerpot.

Vaak wordt door (circus-)eigenaars het argument aangehaald dat deze olifanten zich erg gaan hechten aan hun begeleider, en dus niet lijden onder hun gevangenschap. Wat dat hechten betreft, dat is inderdaad waar: bij gebrek aan kuddegenoten. Afwijkend gedrag noemt men dat in de biologie. Bovendien vind ik dit een degeneratie van een intelligent dier tot een louter winstobject dat verhuurd wordt om wat ritjes op te maken, en daarna terug aan de ketting te leggen.

Yves.

De communicatie gestoord

Cyberkaffee op de Schoofslaan, rotte muren op de kampus en de Nieuwelaan



Iedereen heeft het ondertussen al gemerkt: de VUB is weer driftig aan het bouwen geslagen. Weldra krijgen we er een heus bedieningsrestaurant bij (spijtig genoeg met maaltijden aan de zeer studentvriendelijke prijs van meer dan 1000 frank!) en op de Schoofslaan komen er voor de uitverkorenen onder ons een paar honderd splinternieuwe studentenkamers. Het klinkt haast te mooi om waar te zijn. En alsof er voor de toekomstige bewoners van die kamers nooit genoeg kan zijn besloot een gulle Sociale (?) Raad op 30/11 te trakteren met hetgeen zij noemen 'individuele communicatie- en informatie-aansluitingen voor de kamers van de Schoofslaan'. In mensentaal omgezet: op elke kamer een aansluiting voor telefoon, kabeldistributie en internet; jammer genoeg zullen deze voorzieningen moeten doorgerekend worden in de huurprijs. Men gaat er in het milieu van studentenvertegenwoordigers blijkbaar nogal vlotjes van uit dat telefoon, kabeltevee en computers voor elke zichzelf respecterende student een must zijn; en zeg nu zelf, is het niet zo dat "tegenwoordig een computer toch wel voor iedereen betaalbaar is".

Initiatieven van de SoR juichen we naar goede gewoonte vol enthousiasme toe, maar dat mag geen reden zijn om de bewoners van de campus en de Nieuwelaan te vergeten. Al sinds jaar en dag klagen de bewoners van de studentenhomes over verrotte of beschimmelde muren, defecte infrastructuur, lekken in de badkamers enzoverder enzoverder. Maar daar heeft de Sociale Raad precies toch geen boodschap aan, want andere prioriteiten zijn gesteld. Dit alles doet ons dan ook vrezen voor een soort dualisering van de huisvesting aan de VUB. Aan de ene kant zijn dan er de 'uitstralingskamers' van de Schoofslaan die een dubbel voordeel opleveren: ze zijn erg trendy en brengen op de koop toe nog een extra cent in kas van de Sociale Sector. Daarin kunnen dan eerstestudenten en de meer kapitaalkrachtigen onder ons geplaatst worden. In de studentenhomes van de campus en de Nieuwelaan wordt dan 'de rest' opgevangen. We zien het bijna voor onze ogen gebeuren. Donkere tijden staan ons nog te wachten. Wie durft er nu nog beweren dat we niet pessimistisch zijn?

Herman de Huisnijt

De Moeial

Tweewekelijks studententijdschrift van de VUB in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Kultur.

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
tel. 02/629.23.38
fax 02/629.23.62

Coördinator
Ruben Ramboer

Vice-coördinator
Michel Van Hooft

Redactie
Samé, Michel, Haroun,
Domenico, Ruben, Fred, Sjoenic,
David, Dirk, Werner

Medewerkers
Seppe, Saskia, Anna, Jürgen, Pete

Illustraties
Gieert Rondou, Maarten, Wim
Castermans, archief

V. U.
Domenico Vaccaro
Pleinlaan 2, 1050 Brussel

De Redactie is niet verantwoordelijk voor artikels van het BSG en VO